

Casanova og Cinderella

En moderne kjærlighetshistorie?

En kvalitativ studie av dating apper og deres påvirkning

Charlotte Mikalsen

Masteroppgave

Våren 2020

Sosiologisk institutt, Universitetet i Bergen

Sammendrag

Denne studien tar for seg dating apper og hvilken påvirkning disse appene kan ha, på forhold og på personer. Verden blir mer og mer digitalisert og teknologien er over alt rundt oss. Vi tar med oss teknologien inn i flere deler av livene våre i større og større grad, og her inn i den mest intime delen av våre liv, nemlig dating og relasjoner. Dating appene har vokst i popularitet og har rukket å bli en stor del av manges liv, både hos unge og eldre, og det finnes ett hav å velge mellom. De mest populære blant mange kan virke å være «Tinder» og «Happn», siden det er disse som i størst grad nevnes av informantene.

Vi har dating appene med oss i lommen over alt som betyr at vi kan bruke dem over alt, om dette er på bussen, jobb, skole, ferie, hjemme. Dating appene gjør også at vi kan komme i kontakt med andre når som helst vi skulle ønske dette, og løser gjerne et problem for oss når det kommer til tidsklemmen mange opplever i dag. Det skrives også ofte om dating appene både i sosiale media og i massemedia, og de snakkes om mellom venner. Om dating appene blir skrevet om er dette som regel i ett negativt lys og man får inntrykket at de ikke fører noe positivt med seg.

Studiens problemstilling er: *Hvordan påvirker en økt bruk av dating apper forhold og hvordan vi ser på forhold? Påvirker dating appene innledningen til forhold og mer generelt hvordan kjærlighetsforholdet blir vedlikeholdt? Kan dating appene ha en påvirkning på hvordan vi ser på oss selv?* For å svare på denne problemstillingen har jeg gjennomført 10 intervjuer, både i person og datastøttede intervjuer, siden ikke alle informantene var mulig å intervjuer i person. Av informantene ble det valgt ut 5 kvinner og 5 menn, for å kunne representere begge kjønn, med tanke på at dating generelt kan oppleves forskjellig på bakgrunn av dette. Extended case metode brukes her for å kunne bruke det spesielle som kommer frem i intervjuene til å vise til større tendenser gjennom teori.

Funnene i studien antyder at dating appene kan ha en påvirkning, både på forhold, innledningen til forhold og på oss som personer. Man har tilgang til mange flere personer enn man gjerne hadde før, og ikke bare i en kort radius rundt en selv. Man kan som regel velge radiusen selv og man kan på noen apper også velge hvilke byer eller land man vil «sveipe» i. På grunnlag av dette kan det sees på som lettere å gå ut av ett forhold siden man med en gang kan få tilgang til andre. På en annen siden kan det virke som at det er innledningen til forhold og det å satse på noen som kan se ut å være mest påvirket. Man har såpass mange valg at det kan være vanskelig å stoppe, da det kan tenkes at det finnes en person man ikke har snakket med enda som er enda bedre enn den man dater. Når det kommer til dating appene på individ

nivå, kan det virke som om oppmerksomheten man får har noe å si. Får man mange «matcher» kan dette være ett signal på at man er attraktiv og populær, om man får lite kan dette være ett tegn på at man ikke er bra nok. Alle har også sine motiver for å være på appene, om dette er tidsfordriv, finne forhold eller bekreftelse.

Funnene i studien kan være med å belyse hvordan dating appene kan påvirke både forhold og oss som enkeltpersoner. Studien kan også belyse hvorfor dating appene brukes, og hvorfor de er så populære som det kan virke som at de er.

Forord

Jeg ønsker først og fremst å takke informantene som bidro til studien for at de tok seg tid til å være med og intervjues, og fortelle åpent om sine opplevelser og meninger.

Jeg ønsker også å takke veileder Atle Møen for godt samarbeid, støtte og gode tilbakemeldinger på oppgaven.

Jeg vil også å takke alle på lesesalen for god hjelp og støtte i prosessen. Det har vært både utfordrende og lærerikt å skrive denne masteroppgaven. Under perioden hvor lesesalene var stengt på grunn av Covid-19 pandemien så man også hvor stor resurs lesesalene faktisk er, siden arbeidet ble en del mer utfordrende under denne perioden.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
Forord	6
1. Innledning.....	10
1.1 Problemstilling	10
1.2 Relevant teori	10
1.3 Media og tidligere forskning	12
1.4 Historisk bakgrunn	14
2. Teoretiske perspektiver på kjærlighetsrelasjoner	17
2.1 Sherry Turkle: Alene sammen.....	17
2.2 Bauman og Liquid Love.....	19
2.3 Giddens plastiske seksualitet.....	21
2.4 Foucault panoptikon teori.....	22
2.5 Albert O. Hirschman: Exit, Voice and Loyalty	24
2.6 Goffman om roller og inntrykksstyring	26
3. Metode.....	28
3.1 Hva er kvalitativ metode?	28
3.2 Metode brukt i oppgaven.....	30
4. Analyse.....	35
4.1 Opprette, vedlikeholde og avslutte relasjoner	35
4.1.1 Internett dating og dating apper	35
4.1.2 Opprette og bygge relasjoner	36
4.1.3 Fra personer til varer?	40
4.1.4 Exit, voice, loyalty, og hva påvirker forhold i dag?	44
4.1.5 Dating eller hook-ups?	47
4.2. Geografi, klasse og kultur	50
4.2.1 Klasse og yrke	50
4.3 Menn vs. Kvinner	54
4.3.1 Seriøse eller uforpliktende forhold.....	54
4.3.2 Kvinner med kontrollen	57
4.4 Refleksiv konstruksjon av intimitet.....	62
4.4.1 Å være på scenen.....	62
4.4.2 Selvtillit og selvfølelse- et datingblikk.....	63
5. Avsluttende diskusjon	70
5.1 Opprette, vedlikeholde og avslutte relasjoner	70
5.2 Geografi, klasse og kultur	73
5.3 Menn vs. Kvinner	73

5.4 Refleksiv konstruksjon av intimitet.....	74
6. Refleksjon- Extended Case metode.....	76
7. Konklusjon	80
Litteraturliste	82
Vedlegg	85
Vedlegg 1: Informasjonsskriv og samtykkeskjema	85
Vedlegg 2: Intervjuguide.....	88

1. Innledning

1.1 Problemstilling

Verden blir mer og mer digitalisert og det samme gjør den personlige sfæren. Dating apper er ett fenomen som har sett en økende popularitet og blitt vanligere de siste årene. Det har gått fra å være unormalt å møte kjærester og venner på internett til å bli relativt vanlig å møte signifikante andre eller venner via disse appene. Man snakker også mer med vennene sine om opplevelsene en har på dating appene i dag enn det en gjerne gjorde før. Jeg har valgt å utforske dette temaet i og med at jeg synes at det er interessant og at det gir mange måter å vinkle oppgaven på.

Man kan se på denne formen for dating som en samfunnsmessig endring i og med at man gjerne ikke har hatt denne formen for dating kultur fra før av. Tidligere ville man gjerne ha møtt noen gjennom studier, venner og bekjente, hobbyer, eller møte noen på byen. Noe som er veldig forskjellig fra hvordan man møter andre personer i dag. En kan også stille spørsmål ved om disse appene fungerer like bra for alle med tanke på at appene kan sees på som overfladiske ved at man ikke vet noe annet enn hvordan personen ser ut på bilder og hva man kan lese i en kort biografi. Man blir da først og fremst dømt ut ifra bildene, og hvis andre liker det de ser trykker de seg gjerne inn for å lese biografien.

Problemstilling er derfor:

Hvordan påvirker en økt bruk av dating apper forhold og hvordan vi ser på forhold? Påvirker dating appene innledningen til forhold og mer generelt hvordan kjærlighetsforholdet blir vedlikeholdt? Kan dating appene ha en påvirkning på hvordan vi ser på oss selv?

1.2 Relevant teori

Problemstillingene kan være interessante i og med at mange bruker, har brukt eller har kjennskap til dating apper. Man bedømmes konstant på disse appene, og selv om man ikke er på appen kan andre brukere «sveipe» på profilen din, enten vil de like deg ved å bruke tegnet <3 eller ikke like deg med tegnet X. Man får vite det med en gang om den man har likt har likt deg tilbake. Dette er noe som også kan styre hvordan man bruker dating appene, får man få «likes» kan det være at man endrer profilen for å prøve å gi fra seg ett annet inntrykk. Man får raskt svar på om dette hjelper med tanke på at en gjerne får flere «likes» eller «matcher».

Forskningsspørsmål man kan stille da er: Kan man bli heftet på appene? I og med at man har tilgang til såpass mange mennesker og potensielt mye oppmerksomhet fra andre.

Det er også interessant å se på hvordan appene kan virke på en frigjørende måte for kvinner. Det er lett å finne seg en partner for en kveld og dette gjøres av begge kjønn. Kan dette gjøre at det blir mindre stigmatisert for kvinner å ha flere partnere siden flere og flere kvinner snakker mer åpent om dette?

Turkle (2011) skriver om hvordan vi bruker internett og nettverk, og hvordan vi settes i kontakt med andre mye lettere enn før. På samme tid er vi mer ensomme enn det vi var før. Vi får en konstant strøm av nye meldinger, men det kan gjøre at det blir vanskeligere å henge med. Vi bygger oss personligheter på internett som ofte er en bedre versjon av oss selv og bruker dette for å styre hva andre tenker om oss. Internett kan hjelpe oss å være mer utgående, hvor personer som kanskje er sjenerte, får en sjanse til å snakke med andre, uten å gi fra seg informasjon som kroppsspråk, hvor lang tid de egentlig bruker på å svare for å finne ut hvordan de skal ordlegge seg og liknende (Turkle, 2011).

Baumans (2003) begrep «liquid love» tas også i bruk i studien. «Liquid love» går ut på at man ikke lenger ønsker dype forhold som knytter en sammen. Man ønsker kortere forhold hvor man ikke er for investert slik at ens egne følelser ikke blir utsatt for svingninger senere i forholdet. Bauman sammenlikner dette med at dess mindre man tar opp i lån, dess mindre er man utsatt for svingninger i markedet i fremtiden. Vi forbruker og behandler også andre som forbruksvarer (Best, 2018). Og det er gjennom individualisering disse forandringene i forhold har kommet (Hobbs, mfl., 2017).

Giddens (1992) begrep «plastic sexuality» kan vise til noen av de trendene vi ser i dag ved bruk av dating apper. Teorien handler om at seksualiteten har blitt friere gjennom den plastiske seksualiteten blant annet ved at prevensjon er gjort lett tilgjengelig. Dette fører med seg, gjerne spesielt for kvinner, en frihet til å velge når og om de vil ha en familie, og senker også sjansene for dødsfall knyttet til fødsler. På denne måten løsrives seksualitet fra reproduksjon til å handle om egen nytelse. Den plastiske seksualiteten kan være frigjørende, men Giddens ser ikke bort ifra at kommodifiseringen av seksuell nytelse som regel er sett i lys av menns ønskende blick (Hawkes, 2007).

Hirschman's (1980) begreper «exit, voice, loyalty», viser hvordan man kan velge «exit» dra sin vei eller finne noen nye om det blir problemer i parforholdet. Bruke «voice» å krangle eller si ifra om noe man ikke liker. Og «loyalty» handler om å utvikle en gjensidig lojalitet, at man har et lojalt forhold. Hirschman bruker ekteskap for å vise dette når det kommer til forhold. Når en mann og en kvinne har kommet til en felles forståelse og tilpasning,

vil kostnaden for å «exit» dette forholdet være høy fordi at man må begynne på nytt å bygge opp dette med en ny partner. Det vil derfor koste begge partner mindre å bli værende i forholdet.

Foucault (1995) og Panoptikon handler om overvåkning og selvovervåkning. Panoptikon er ett fengsel som er bygget slik at fangen ikke kan se inn i vaktårnet, men vakten inne i tårnet kan se fangen. Fangen vet derfor aldri når den blir observert og vil oppføre seg deretter. Maktutøvelsen kommer derfor innenfra individet selv. Makten ligger ikke hos noen få personer, den er overalt og alle kan utføre denne makten. Panoptikon fungerer som kontinuerlig selvovervåkning. Kjærlighetsrelasjonen har blitt ett Panoptikon, eller gjenstand for kontinuerlig selvadministrering, både i appene og forholdet (Foucault, 1995).

Goffmans (1959) dramatiske perspektiv, rolleteori og inntrykksstyring er også sentral i studien. Rolleteorien går ut på at man spiller forskjellige roller avhengig av hvilke situasjoner man er i. Man er «front stage» når man spiller rollen og «back stage» når man går ut av rollen. Eksempler på disse rollene kan være ansatt, sjef, student, venn og liknende. Inntrykksstyring handler om hvordan vi ønsker at andre skal se oss og de handlingene vi gjør. Hvis vi ønsker at noen skal se oss på en spesiell måte vil vi gjerne handle på måter som gjør at vi avgir det inntrykket vi ønsker (Goffman, 1959).

1.3 Media og tidligere forskning

En app er: en forkortelse og står for applikasjon, dette i betydning av dataprogram. Appene har som regel en relativt enstydig og begrenset funksjonalitet og er tilpasset små enheter som smarttelefoner, nettbrett og smartklokker. Disse blir også distribuert på en kontrollert måte gjennom «app butikker» som App store eller Google Play (Dvergsdal, 2018).

Dating apper har også blitt en viktig sub sektor innenfor app økonomien, hvor det over tre år oppstod både industriell begeistring og redsel for hva disse dating appene kan føre med seg. Som igjen har ført til at appene har vært og er mye omtalt i media (Albury, m.fl, 2017, s. 1).

Dating appene og dating sidenes utseende og hvilken informasjon de samler inn om deg er ganske likt, i og med at man kan registrere seg ved hjelp av Facebook hos de fleste. Dating sidene er forskjellig fra dating appene i og med at man har mer utfyllende profiler hvor man selv legger inn mer informasjon om seg selv.

Dating appene er ganske nye og kom på markedet mellom 2009 og 2014, hvor nettsidene har vært på markedet siden 1995. Det kan virke som appene har flest brukere med tanke på at

appene fungerer på internasjonal basis. Man kan bruke dem når man reiser og også velge å «sweipe» i andre land i innstillingene på en av dating appene. På nettsidene blir man limitert til sitt nærområde, og brukes gjerne derfor mer seriøst. En annen forskjell er også at man «sveiper» på alle på appene, og på nettsidene blir man bare vist andre brukere som er lik en selv. Dette kan være både en fordel og en ulempe i og med at man vet om noen har en viss interesse for deg på appene i og med at de har «likt» deg, på nettsidene får man ikke denne indikasjonen.

Appene begynner også å samle inn data om deg når du registrerer en bruker. Tinder bruker blant annet Facebook for å sette opp en grunnleggende profil for deg, og bruker bilder, navn, alder og yrke. Man kan også redigere dette etter man har opprettet brukeren med andre bilder og knytte til et annet sosialt media som Instagram (Albury, m.fl, 2017, s. 3).

Tidligere forskning på dating apper og bruken av dem har vist til flere tendenser. Romantiske og seksuelle møter har gjennom historien alltid gått gjennom populære teknologier. Man kan trekke frem kino, kontaktannonser i aviser eller blader og video dating som eksempler på dette. Chatrom og oppslagstavler har også spilt en rolle når det kommer til å matche med andre og møtes siden vi fikk tilgang til internett. På 90 tallet så man fremveksten av datingsider som Match.com, noe som tok møte av partnere og dating inn i en mer selvstendig fase. Lokasjonsdata har alltid vært en del av dating systemer online, i dag gjøres det via GPS lokasjon som finnes på de fleste mobiltelefoner i dag, hvor man før oppgav man postkoden sin (Albury, m.fl, 2017, s. 3).

Ifølge Chan. S (2017) har man 13 motiver han har funnet for å bruke en dating app, disse er: å søke etter sosial godkjenning, se etter forhold, søker etter seksuell erfaring, forbedre flørte ferdigheter eller sosiale ferdigheter, forberede seg til reise, å komme seg over tidligere forhold, oppnå en følelse av å høre til, å svare på gruppepress, sosialisere, møte personer med samme seksuelle orientering, tidsfordriv, distrahere seg selv fra arbeid eller studier, eller av nysgjerrighet (Chan, 2017, s. 247).

Man bruker heller ikke appene utelukkende for en ting, man har gjerne flere mål ved å bruke dating appene og disse er ofte i forandring. Chan skriver at jo mer man har integrert smarttelefonen sin i livet sitt, dess større er sjansen for at man stoler nok på media til å melde seg inn og prøve dating appene til det formålet en ønsker. Chan skriver videre at Gardner og Davis kaller de unge for app generasjonen, i og med at man tenker på verden som en ansamling av apper, og ser på livet i mange tilfeller som en «from cradle to grave» app (Chan, 2017, s. 284). I dag har så å si alle en smarttelefon, og denne er en integrert del av livet for de fleste. I lys av denne argumentasjonen kan man tenke seg at de aller fleste ikke ville hatt ett problem med å melde seg inn i dating apper.

Ward skriver også at det fremdeles foreligger en stigma rundt det å bruke dating apper. Noe som igjen påvirker brukerne i forhold til hvordan de ser på dating appene som ett verktøy for å finne seriøse forhold eller å date, men det å bruke appene bare for gøy er akseptert. Bildene som velges, velges i ett forsøk på å presentere ett ideelt, men autentisk selv. Og ser gjerne på profiler de ønsker å «matche» med for å finne ut hvordan de selv bør presentere seg selv. Brukerne drar også nytte av det kontrollerte miljøet for å kunne eksperimentere med profilen deres for å forbedre godkjenningen i appen (Ward, 2017, s. 1651-1652).

1.4 Historisk bakgrunn

Den første nettdating siden oppstod på 1960 tallet, og de som drev med disse tjenestene mente at man kunne utnytte datamaskinene for å hjelpe dem som hadde uflaks i kjærligheten til å finne noen. For å kunne gjøre dette måtte deltakerne fylle ut lange spørreskjemaer, som så ble lagt inn på store datamaskiner. Disse tjenestene ble aldri populære, og det finnes det flere grunner til (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 71-72).

På denne tiden var det ikke så mange som hadde egne datamaskiner verken hjemme eller på jobb. Noe som gjør at ideen om at en maskin skal kunne finne en partner til deg ganske rar. En annen grunn som trekkes frem er at bedriftene som drev med dette ikke kunne bevise at dette var noe som fungerte. Og til slutt trekkes det frem at det også var mye stigma knyttet til å bruke disse tjenestene, og at mange så på det som ett tegn på romantisk desperasjon å bruke dem (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 72).

Single valgte heller å bruke rubrikkannonser for å treffe andre personer på 1980 og 1990 tallet. Rubrikkannonser ble oppfunnet på 1690 tallet, og var en blomstrende del av avisers virksomhet på denne tiden. Og tok av etter den seksuelle revolusjonen som fant sted på samme tid. Annonnene var som regel korte, under 50 ord og ledet med en kort og fengende overskrift som skulle fange leserens blikk. Da man skulle poste slike annonser fikk man som regel en viss plass gratis også kunne man betale hvis man ønsket mer, man fikk for eksempel 4 linjer gratis også måtte man betale 8 dollar for hver ekstra linje i en avis. Skulle man svare på annonsene ringte man ett «tollnummer» for å legge igjen en beskjed, og dette kostet rundt 1.75 dollar i minuttet. Eierne av annonsen kunne høre disse og velge hvem de ville ta kontakt med (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 72-73).

Det var ingen bilder i annonsene kun tekst, så ingen viste hvordan den de tok kontakt med så ut, dette fikk man kun vite om man endte opp med å møtes. Noe som kunne gjøre dette til en frustrerende måte å finne kjærligheten på, og de som la inn annonsene sjekket ikke

beskjedene ofte, bare beskjedene sine en gang eller to i uken. Noe som står i sterk kontrast med hvor hyppig brukere av dating apper kan sjekke det samme i dag (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 74-75).

Klinenbergs far var en hyppig bruker av slike annonser, og forklarte at han hørte gjennom beskjedene han fikk flere ganger og ringe de som var mest interessante. De første møtene gikk som regel dårlig, i og med at man ikke visste hvordan den andre så ut og hadde lite informasjon om hverandre. Men han møtte til slutt en dame, de datet i seks år før de giftet seg. Og selv om dette er en intreressant historie om hvordan to personer møttes, fortalte ikke Anne denne historien på mange år (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 75).

Anne var en høyt utdannet kvinne, og viste at det var mye stigma rundt par som møttes gjennom annonser. Hun fant i stedet på en historie når hun fikk spørsmål om dette, og fortalte ikke sannheten til venner og familie før de giftet seg (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 76).

En annen måte å treffe andre på ble også funnet opp, og dette var video dating tjenester. Disse gav single en mer dynamisk følelse av deres mulige partnere, i tillegg til at man kunne se hvordan de så ut. Her gikk man inn i ett studio og introduserte seg selv foran ett kamera, hvor de etter dette fikk tilsendt en VHS med potensielle matcher. Denne dating metoden slo aldri an og ble populær (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 76-77).

Internett dating på sin side begynte å ta av rundt midten av 1990 tallet fordi det begynte å bli vanlig å ha en personlig datamaskin og modem hjemme. Match.com ble startet da, og matchet klientene ved hjelp av en algoritme. Mange var fremdeles skeptiske til tjenesten og siden var også påvirket av den samme stigma som annonsene var. Men etter hvert som man ble mer komfortable med datamaskiner, ble man også mer komfortable med internett dating og dette ble mer akseptabelt (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 78-79).

I 2005 hadde match.com førti millioner brukere, og det ble da klart for også andre selskaper at det var ett marked for dette. Og flere av sidene hadde egne nisjer, som en egen for hipstere «nerve» og en for personer som ønsket seriøse forhold «eharmony». Men alle sidene delte en grunnleggende mal, en katalog bestående av single mennesker og metoder for å kunne filtrere gjennom alternativene for å finne personene som kunne passe med deg (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 79).

Mer enn en tredjedel av alle parene som giftet seg mellom 2005 og 2012 møttes på en dating side. Denne måten å møtes på var den største, og flere møtte signifikante andre gjennom internett enn det de gjorde gjennom arbeid, venner og skole kombinert. I dag har 38% av de som omtaler seg selv som single og på utkikk etter noen brukt en dating nettside (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 79- 84).

Når det kommer til sosial stigma er dette fremdeles til stede, og noen er gjerne skeptiske til å si hvordan de møtte kjæresten sin. Redselen for å si at man møtte kjæresten på internett er ofte grunnet i at det man ikke er attraktiv eller ettertraktet nok til å møte noen på mer tradisjonelle måter. Men det kan se ut som denne trenden er synkende (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 86).

Det er også lett å se hvorfor disse sidene ble populære, man har en endeløs forsyning av andre personer som er single og ønsker å date. Samtidig som man har verktøy til å filtrere å finne det man ønsker i en person. Sidene er alltid på og man kan bruke dem når det passer for seg, og man har større sjanse til å finne akkurat den personen en er ute etter (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 87).

Selv om det er mye positivt med internett dating, finnes det også negative sider. Kvinner får mer oppmerksomhet enn menn, og dette merkes på volumet av oppmerksomhet. En kvinne mottok rundt 50 nye meldinger per dag, og innboksen var full av meldinger hun ikke hadde sjanse til å rekke over (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 88).

Menn får en brøkdel av meldingene kvinner får, men selv om det er mindre betyr dette at en mann som ikke nødvendigvis har flaks på byen kan ha en innboks full av meldinger. Man er gjerne også mer kresen på internett enn man er i virkeligheten. Og man velger gjerne folk bort på grunn av ting som ikke hadde hatt noen betydning om man møttes utenfor appene eller nettsidene (Anzari og Klinenberg, 2015, s. 90).

Kontaktannonsene har også vært populære her i Norge, og man kan se mange av de samme tendensene man ser i USA. Eksempler på disse annonsene kan man finne i en bok ved navn «Tinder i gamle dager» av Eirik Lande, og man kan se utdrag av disse på Instagram kontoen med samme navn. Lande legger ut bilder av kontaktannonsene, og har funnet dem ved å gå igjennom blader han kjøper på bruktbukker eller på internett. Lande har lagt ut flere hundre av annonsene på Instagram, her kan alle gå inn å lese. I artiklene kan man se at en del av dem bærer preg av å være anonyme, og alt i alt er ikke disse annonsene helt forskjellige fra hvordan dating funker i dag, bare at man i dag kan se hvordan den andre ser ut.

2. Teoretiske perspektiver på kjærlighetsrelasjoner

2.1 Sherry Turkle: Alene sammen

Tenåringer i dag er utsatt for en voksen seksualitet lenge før de egentlige er klare for å håndtere kompleksitetene som følger med. Noe som kan føre ungdommene til «hook up» sex uten krav og uten følelser, og relasjoner som kan avbrytes når som helst. Korte forhold er enkle å håndtere fordi man ikke risikerer å bli såret eller skuffet, og ungdommene foretrekker å tekste (Turkle, 2011, s. 10-11).

Teknologi gjør det mulig å kommunisere når vi føler for det og koble av når man vil. Internett brukes som ett redskap for å beskytte oss mot å være ensomme, og til å kontrollere hvor intense forholdene våre skal være. Når det kommer til teksting gir dette oss rett mengde tilgang og riktig mengde kontroll, vi kan være i kontakt med flere personer og fremdeles holde dem på avstand (Turkle, 2011, s. 13-15).

Vi er alltid tilkoblet og har tilkoblingen med oss i lommen i form av mobiltelefonene våre. Vi er sammen i nettverk, men har mindre erfaringer av hverandre. Forventningene våre til hverandre har også minket noe som gjør at vi kan føle oss helt alene. Dette fører med seg en risiko ved at vi kan komme til å se hverandre som objekter. Vi vil kun ha kontakt med noen og opprettholde denne om vi selv får noe ut av kontakten (Turkle, 2011, s. 154).

Helt fra de kom har sosiale verdener på nett sørget for nye materialer når det kommer til hvordan vi jobber med identiteten vår skriver Turkle (2011). Man kan bygge på eller trekke fra deler av utseende eller personlighet som man vil forandre. Vanlige personer kan presentere seg selv som glamorøse, gamle som unge og omvendt. Vi bruker sosiale nettverk til å være oss selv, og selvene våre på internett har igjen egne personligheter, og vi ser noen ganger på disse som en bedre utgave av oss selv (Turkle, 2011, s. 158-160).

En av Turkles informanter synes at det er vanskelig å sette opp en Facebook profil siden det er vanskelig å finne ut hvordan man skal fremstille seg selv best mulig. Det er vanskelig å fremstille sitt ekte jeg, og hun er redd for at hun ikke vil oppfattes som interessant nok (Turkle, 2011, s.180-181). Hvor mye man kan pynte på virkeligheten på sosiale medier kommer også opp. Dette er det både høy og lav risiko med, det er bare de nærmeste som kjenner en som kan vite om en lyver eller ikke. Og man bør alltid ta profiler på sosiale medier med en klype salt og ikke la seg lure av personer som sier at de er sitt ekte selv her (Turkle, 2011, s. 182-183).

Profilene er som en karakter, og noen mener at det er lettere for usikre eller sjenerte personer å fungere her, og at elektroniske medier jevner ut forskjellen mellom utgående og sjenerte personer. Man har sjansen til å tenke ordentlig gjennom hva man skriver, kalkulerer

og redigerer. Noen fungerer også bedre over internett i og med at man kan føle seg i kontroll og man kan velge å ignorere andres følelser. Man kan også unngå øyekontakt og hører ikke om noen blir såret eller sinte, i og med at man ikke kan se kroppsspråk eller stemmeleie over internett (Turkle, 2011, s. 183-184). Man kan svare på meldinger når man vil, og man trenger ikke svare om man ikke ønsker det. Man er beskyttet bak skjermen og mindre utsatt for andres forventninger. Vi har også muligheten til å skrive oss om til de personene vi ønsker å være, og ser for oss andre slik vi ønsker at de skal være (Turkle, 2011, s. 190).

Hvordan vi samhandler med hverandre har også forandret seg. Da mobiltelefonene kom ble det sett på som frekt å ta telefonen når man snakket med andre, i dag er dette ganske vanlig. Vi setter andre på pause og dette uttrykkes også ved at vi sjekker mobilene mens vi er i en interaksjon (Turkle, 2011, s. 161).

Turkle (2011) er bekymret for at det sammenkoblede livet vi lever oppmuntrer oss til å behandle andre som objekter, ved å ha en viss avstand. Dette skjer naturlig når vi konstant er i kontakt med noen og man ender opp med at kravene man får fra andre blir depersonalisert. Vi kan nå mange personer på en gang, men vi ender opp med å ikke se og behandle dem som individer, vi ser dem som en gruppe. Unge har vokst opp med dette, og autonomi ser annerledes ut i dag siden at selv om man er alene er man fremdeles sammen gjennom nettverk (Turkle, 2011, s. 168-169).

Det forventes at vi er pålogget hele tiden, og dette kan gjøre oss slitne, og man har gjerne ikke tid til venner med mindre kontakten skjer over nettet. Mobiltelefoner blir også sendt rundt blant venner, her blir bilder og meldinger vist frem og sammenliknet. Turkle (2011) stiller da spørsmål ved om personen som sendte meldingen er klar over at den nå blir delt. Man ender da opp med en annen form for intimitet siden man aldri er helt privat og aldri er alene (Turkle, 2011, s. 172).

En av informantene tar også opp at hun blir ukomfortabel når hun sender en melding helt til hun får svar, og synes det er vanskelig å slappe av om hun ikke får svar. Man har noen til stede hele tiden å sende melding til om man føler noe, man trenger å ha noen der og gjennom disse utvekslingene har man det (Turkle, 2011, s.176-177).

En informant trekker også frem at noen oppfører seg forskjellig på internett og i virkeligheten. Hun hadde spilt spill med noen venner og en sjenert gutt fra skolen, han hadde begynt å oppføre seg annerledes, aggressiv og røff i spillet når han var avataren sin. Jentene likte ikke dette og ble litt opprørt i og med at de aldri hadde sett vennen sin opptre på denne måten før (Turkle, 2011, s. 195).

Å være tilkoblet blir til en lyst, nervesystemet vårt ender opp med å gi oss en dose dopamin hver gang vi får en tekstmelding eller en epost. Vi blir stimulert av selve tilkoblingen vi kan ha til andre, og måten dette trekker oss inn på er sterkere enn vi klarer å stå imot (Turkle, 2011, s. 227).

2.2 Bauman og Liquid Love

Bauman (2003) ser på erotikk som en overskudds verdi, som tillegges den seksuelle akten, slik at den seksuelle akten blir ett mål i seg selv. Dette gjøres ved at den seksuelle akten føres inn i den kulturelle sfæren på en måte som gjør at reproduksjon ikke er ett ønskelig utfall når det kommer til seksuelle møter. På samme tid har erotikk blitt en ressurs og den består av forførelse som igjen har blitt en vare, som igjen gjør at sex er koblet fra moral (Best, 2018, s. 3-4).

Flere og flere personer i dag vil huske tilbake på erfaringer de har fra livet og koble kjærlighet til disse erfaringene. De samme personene vil samtidig ikke garantere at den kjærligheten de har i øyeblikket kommer til å vare eller være deres siste. Fra tidligere var man vant til frasen «til døden skiller oss ad», men dette er på vei til å gå av moten og er ikke lenger en populær måte å se på forhold. Tilgjengeligheten for kjærlighets erfaringer er mange flere i dag, men er på et mindre seriøst nivå og kan innebære «one night stands». Kjærligheten blir omgjort til noe som må læres og som blir bedre og sterkere dess flere ganger man prøver det (Bauman, 2003, s. 4).

Vi lærer ikke lengre å elske eller å kjenne på kjærligheten, siden vi lever i ett samfunn som er orientert på konsum. Vi foretrekker produkter som er klare for bruk med en gang, enkle løsninger og øyeblikkelig tilfredsstillelse. Kjærligheten er også lovet til oss slik i dag, ventingen og strevet som ligger bak er fjernet, og Bauman ser på dette som falskt, men vi ønsker at det skal være sant (Bauman, 2003, s. 5).

I dagens kultur har jakten etter en bedre og mer tilfredsstillende orgasme blitt ett mål, og den eneste grunnen til å drive med seksuelle aktiviteter. Kjærligheten blir satt på sidelinjen eller blir sett på som malplassert i og med at kjærlighet krever seksuell lojalitet fra den man elsker (Best, 2018, s. 4).

I dag er det forførelse som er ansvarlig for å opprettholde orden i samfunnet mener Bauman. Man har som menneske blitt trent til å være sensasjonssøkere istedenfor å være produsenter. Vi har behov for mer stimuli, og Bauman refererer til dette som et utålmodighetskompleks vi har. Dette fenomenet beskriver Bauman ved at å få sex i dag er like enkelt som å bestille seg en pizza, man kan bare gå inn på internett og bestille det en vil ha.

Flørting og forføring er ikke noe man trenger å gjøre lengre, og man trenger ikke jobbe så hardt for å få en partners samtykke (Best, 2018, s. 4).

For Bauman er det «flytende livet» ett konsumerende liv som fremstiller verden og alle dets fragmenter som noe som kan konsumeres. Det har vært en oppløsning av det sosiale, hvor strukturer som ville gitt sikkerhet og stabilitet blir deregulert og privatisert. Man er selv utelukkende ansvarlig for personlige problemer, i og med at disse ikke blir sett på som offentlige problemer i denne moderniteten. Blir man for eksempel syk er ikke dette ett problem som angår det offentlige, det er ens eget problem (Best, 2018, s. 6-7). Soverommet er ikke unntatt denne utviklingen, menneskelige bånd og intime relasjoner defineres i økende grad av ønsket av å forbruke en annen i forbrukerkulturen. Basen for ekte intimitet blir da skjør og usikker, og sex har ikke noe dypere mening enn nytelse. Man ønsker ikke lange forhold og forventer det ikke. Det mest ønskede forholdet er ett forhold som er lett å komme inn i og lett og komme ut av. Et mer bindende forhold vil sees på som undertrykkende (Best, 2018, s. 9-10).

For å kunne leve i denne moderniteten hvor man er forbrukere argumenterer Bauman, må man omforme seg selv til varer. Dette for å gjøre seg selv attraktive og for å selge seg selv, og møte de vilkårene som er definert av markedsstandarder. Konsumerismen har også en vesentlig påvirkning på forholdene vi har til partnerne våre, fordi at de ikke passer inn i det bredere samfunnet av forbrukere. Personer som er markedsorienterte, vil i dette samfunnet behandle andre personer på samme måte som de behandler forbruksvarer. Disse personene er også impulsive og irrasjonelle siden at det er kjøpet som føles best, ikke det å bruke varen. Empirisk er ikke den seksuelle akten i lys av dette en felles nytelse, partene er narsissistiske og er kun opptatt av hva de selv får ut av det seksuelle møtet. Alt og alle kan bli et objekt man kan ønske å konsumere, venner, kjæreste og reiser. Alt dette er objekter som blir til ressurser vi kan bruke for å bygge opp det bildet vi ønsker av oss selv, og som vi vil vise andre (Best, 2018, s. 8-9).

Bauman sammenlikner forhold med saft, de må tynnes ut når de skal inntas. Seksuelle forbindelser sees på som «top pocket», de er behagelige fordi de er korte. Dess mindre man investerer i ett forhold, dess mindre vil man også være utsatt for fremtidige svingninger i forholdet. På samme måte som at des mindre man tar opp i lån, dess mindre vil man være påvirket av mulige svingninger i markedet i fremtiden (Best, 2018, s. 10-12).

Bauman argumenterer for at kreftene som kommer med individualisering og sosial forandring har gjort soliditeten og sikkerheten man før kunne finne i romantiske partnerskap og familie strukturer flytende. Internett dating sees på som symptomatisk til det Bauman kaller

flytende kjærlighet og argumenterer for at det har forvandlet romantikk og dating til en form for underholdning (Hobbs, mfl, 2017, s. 272).

2.3 Giddens plastiske seksualitet

Seksualitet løsrives fra sex for reproduksjonens skyld og dette skjedde gjennom at man begynte å utvikle effektive prevensjonsmidler, og dermed gjorde at man kunne begrense faren for graviditeter. Dette kombinert med andre faktorer som påvirket størrelsen på familier signaliserte en endring i folks liv. For kvinner spesielt, dog for menn til en viss grad. Seksualiteten ble fleksibel og åpen for å formes på forskjellige måter og en potensiell egenskap individet har eierskap over (Giddens, 1992, s. 27).

Da plastisk seksualitet oppstod, løsrev seksualitet seg fra forbindelsen seksualitet har hatt til reproduksjon og slektskap. For så å si alle kvinner gjennom de fleste periodene i historien har seksuell nytelse vært forbundet med redsel for repeterende graviditeter. Og også død på grunn av faren for død under fødsel og også spedbarnsdødelighet. Det at disse sammenhengene ble brutt var et fenomen som skapte store endringer (Giddens, 1992, s. 27).

Den seksuelle revolusjonen involverer to grunnleggende elementer, den ene er revolusjon når det kommer til kvinners seksuelle autonomi, og dens konsekvenser for menns seksualitet. Og det andre elementet er blomstringen av homoseksualitet (Giddens, 1992, s. 28).

Plastisk seksualitet viser til formbarheten av erotiske uttrykk både når det kommer til individuelle valg og til rammeverk av sosiale normer. Plastisk seksualitet er en konsekvens av effektiv prevensjon og sosial uavhengighet for kvinner, som igjen frigjorde menn fra tradisjonelle forventninger knyttet til kjønn. Konsekvensen av å skille sex fra reproduksjon er den økte vektleggingen på nytelse, og reduserer vektleggingen av fallisk seksualitet (Hawkes, 2007, s. 1). Man er friere til å utnytte sin seksualitet på de måtene som passer en selv, og det er ikke lengre bare menn som er frie til å gjøre dette.

Giddens sentrale krav for plastisk seksualitet er at den er en autonom seksualitet. Det positive potensialet den har er at den er frigjørende, ett potensiale som er like viktig i utviklingen av «rene forhold». At forholdet er rent er på grunn av at det er underlagt ønskene og behovene til individene som er involvert, og vil kun vare så lenge som disse behovene blir møtt av begge parter (Hawkes, 2007, s. 1). Et rent forhold viser til en situasjon hvor man har gått inn i en sosial relasjon for sin egen skyld, og den fortsetter bare så lenge begge partene gir og får nok tilfredshet til å bli værende i forholdet (Giddens, 1992, s. 58). Går man inn i ett forhold gjør

man dette fordi begge partene ønsker dette. Begge parter får det de trenger og når de ikke gjør det vil forholdet ta slutt.

Det finnes også begrensninger i det positive potensialet i disse prosessene, fokuset på seksuell nytelse vil nødvendigvis ikke nøytralisere den kjønnede definisjonen av erotikk. Giddens bruker pornografi for å illustrere hvordan i normaliseringen av kommodifisert seksuell nytelse og formbarheten til seksuell lyst og nytelse fremdeles er definert gjennom menns ønskende og aktive blikk. Seksualiteten er altså fremdeles kjønnsdelt i og med at den fremdeles sees ut ifra et manns perspektiv (Hawkes, 2007, s. 1).

2.4 Foucault panoptikon teori

Panoptikon er et overvåkningstårn, designet av filosofen Jeremy Bentham, denne overvåkningsteknologien var også sentral i Foucaults teorier. Det var ett sentralt vaktårn som var omgitt av ett sirkulert galleri av celler. Man kunne se inn i alle cellene fra vaktårnet uten problemer, og trengte dermed bare en vakt i tårnet uavhengig antallet fanger i fengselet. Men fangene kunne ikke se inn i tårnet, det var kun vakten som kunne se alle andre. Dette gjør det vanskelig for fangene å vite når de blir observert eller ikke, og vanskelig å vite om det er en vakt i tårnet i det hele tatt. Trusselen av at man blir overvåket fører derfor til at fangene sanksjonerer seg selv og sin egen oppførsel. De utvikler en psykologi med selvdisciplin motivert av redselen for å være under konstant observasjon. Dette vil fungere på grunn av angsten som blir produsert til å tro at man kontinuerlig blir observert og fører til at man oppfører seg så bra man kan (Apelrouth, S. og Edles, L., 2012, s. 619).

Panoptikon kunne brukes til observasjon av for eksempel skolebarn, her kunne man observere hvordan de gjorde det på skolen uten sjansen til å jukse og kopiere. Det var også et laboratorium som kunne brukes som en maskin for å gjøre eksperimenter, forandre oppførsel, og for å trene og korrigere enkeltindivider. Man kunne eksperimentere med medisiner og dokumentere effekten, og brukes til å prøve ut forskjellige straffer på kriminelle for å finne ut hvilken straff som fungerte best i henhold til de lovbruddene som ble begått (Foucault, 1995, s. 203).

Man kan heller ikke komme i kontakt med medfanger, man blir observert men kan ikke observere selv. Man er et objekt for informasjon men aldri et subjekt for kommunikasjon. Man blir sett, men kan ikke snakke med noen. Fangen er konstant bevist på at man hele tiden er synlig. Og det spiller ingen rolle hvem som utfører denne makten, hvem som helst kan utføre den, både familie eller besøkende (Foucault, 2008, s. 5-6).

Panoptikon er en generaliserbar funksjonsmodell, en måte å definere maktrelasjoner i hverdagslivet. Modellen kan derfor ikke forstås som en bygning, men en modell til en maktmekanisme. Gjennom dette kommer ikke maktutøvelsen utenifra som harde og rigide begrensninger på funksjonene de skal fungere på. Makten er subtilt til stede i funksjonene for å øke effektiviteten av seg selv (Foucault, 2008, s. 9-10).

Alle kan ifølge Foucault utøve den sentraliserte overvåkningsmakten, gjennom dette kan man få en klar ide om hvordan overvåkingen praktiseres. Selv om en institusjon er lukket kan den inspiseres av offentligheten, siden alle medlemmer av samfunnet har rett til å se hvordan for eksempel skoler og sykehus fungerer. Observatøren kan observere hvem som helst, og hvem som helst kan observere observatøren. Det som tidligere var en lukket bygning er nå gjennomskiktig og utøvingen av makt er overvåket av samfunnet som en helhet (Foucault, 2008, s. 11).

Makten finner man over alt i samfunnet, og den fungerer fordi at vi som lever i det sanksjonerer oss selv og vår oppførsel på bakgrunn av den mulige overvåkingen. Noe som er mer reelt i det samfunnet vi lever i nå, med tanke på at sosiale medier er en stor del av manges hverdag. Man driver hele tiden med selvadministrasjon og man kan følge med på andre helt ned på detaljnivå, som hvor de oppholder seg ett bestemt tidspunkt en dag. Man kan hele tiden observeres selv om man ikke er klar over at noen i det hele tatt observerer deg. Vi kan se hva andre driver med gjennom hva de legger ut eller hva som blir lagt ut av dem. Og vi velger ofte å fremstå på bestemte måter som setter oss i ett bra lys, og skjuler gjerne mindre bra deler av livene våre fra sosiale medier. Det er en vedvarende kontroll og selvkontroll gjennom appene, og dette med god grunn. Man ønsker ikke å dele for eksempel en krangel med kjæresten med vennene sine, men deler gjerne en koselig middag man har sammen. Man velger gjerne også å reise steder eller spise bestemte steder på grunn av at det vil ta seg godt ut på sosiale medier. Gjennom dette kan man trekke tydelige linjer til Foucault og Panoptikon.

Man kan diskutere at sosiale media og dating apper har mange fellestrekk. Man kan fremstå slik man ønsker og dette er noe de fleste gjør. Alle som bruker appene kan se profilen din selv om man ikke selv er logget på, og man blir hele tiden bedømt, likt eller ikke likt. Observerer man for eksempel at noen som har lagt ut bilde med hunden sin får mye likes vil gjerne gjøre dette selv. Både for å følge normen og for å oppnå samme respons som man har sett andre får om man legger ut slike bilder. Vi gjør dette hele tiden og andre gjør det samme noe som er relevant i informasjons og kunnskaps samfunnet vi lever i. Vi samler hele tiden inn informasjon om andre både for å dømme, men også for å finne ut hvordan en selv bør fremstå og hva en bør gjøre for å være godkjent av andre i disse mediene.

2.5 Albert O. Hirschman: Exit, Voice and Loyalty

Hirschman's teori handler om «exit, voice og loyalty», og jeg vil bruke disse begrepene for å analysere noen tendenser i intervjuene. Populariteten av dating apper har skutt i været de siste årene, og man kan argumentere for at dette er noe som kan diskuteres i tråd med Hirschman's begreper.

Teorien handler om stemme og lojalitet i tillegg til exit fordi Hirschman er interessert i hvordan en uttrykkelsesform kan undergrave, undertrykke eller erstatte andre uttrykkelsesformer. Hirschman brukte disse begrepene knyttet til markeder og organisasjoner og også migrasjonsforskning. Hvordan arbeiderne for eksempel kunne fremme krav for å bli værende (voice) å være lojale til arbeidsplassen, eller om det er lettere å ikke fremme krav og finne seg en ny jobb (exit). Eller hvordan fattige i Norge på 1800 tallet heller flyttet til land som USA istedenfor å heve stemmen og prøve å forbedre livsvilkårene i Norge.

«Exit» er ofte den letteste veien ut fordi den ofte ikke koster like mye, om man vil bli i jobben en har eller finne en ny er ett eksempel på dette. Kostnaden kan være mindre å finne en ny jobb, men det koster fremdeles noe. «Voice» på sin side er alltid i utvikling, vet man av erfaring at det kan koste deg mye og være lite effektivt å bruke «voice» vil man som regel heller velge «exit» og spare seg for dette. Kunder vil for eksempel basere avgjørelsen sin på tidligere erfaringer med ett firma for om det er vits å klage på en vare eller tjeneste, eller å velge å ikke bruke dette firmaet neste gang (Witt, 2011, s. 243-244).

«Voice» handler om isolerte individer som uttrykker seg selv uavhengig av hverandre, men i unison for de som lever under ulike omstendigheter hvor «exit» er vanskelig eller umulig. Dette kan skje under politisk mobilisering, hvor fagforeninger eller demonstrasjoner som «Black Lives Matter» demonstrasjonene vi ser i dag er ett godt eksempel på. Men «voice» er undertrykkende fordi at for å forme det må man ha ideologisk rom og kommunikasjonsfrihet til diskursive diskusjoner. «Voice» uten diskurs er umulig og likevel er ikke diskurs automatisk. Det kommer an på sosial kapital, masse media, kommunikasjons forum og tilgang på informasjon, og «voice» må legges til rette for gjennom demokratiske prosesser (Wills, 2011, s. 246-247).

Når man sammenlikner «exit» og «voice» tipper valget som regel til «exit», i og med at «exit» som regel er kostnadsfritt, med mindre «loyalty» er til stede. Har man bygget opp en relasjon kan det koste mer å «exit» en det ville koste å si hva man mener gjennom «voice». «Voice» kan koste mer å bruke i forhold til at man må bruke tid, innsats og gjerne penger i forsøket på å påvirke selskapet eller organisasjonen til produktet de ikke er fornøyd med

(Hirschman, 1980, s. 431). Når det kommer til økonomi og avtaler mellom forskjellige selskaper er «voice» ofte mer attraktivt enn «exit» siden begge sider vil måtte bruke penger på å få til nye avtaler. «Loyalty» vil også spille en rolle her i og med at man også må bygge opp en relasjon på nytt igjen (Hirschman, 1980, s. 439).

Dette sees ut ifra økonomiske forhold, men kan også trekkes inn på familie og forhold, hvor begrepene har en noe lik betydning. Bare at kostnaden som kan komme med begrepene ikke er økonomiske, men handler om relasjonen man har bygget opp. Hirschman bruker ekteskap for å demonstrere dette, siden ekteskap er en noenlunde lik institusjonell ordning. Når ett par har kommet til en høy grad av felles forståelse og tilpassing vil kostnaden for «exit» være høy fordi man må begynne på nytt med en ny partner. Man vil derfor gjøre ett forsøk på å ta seg av friksjonen som er til stede gjennom «voice» og jobbe seg gjennom det som er vanskelig. Ekteskap er da en måte å gjøre rutine av «voice» mener Hirschman (1980, s. 440).

I dag kan man gjerne også se begrepene på en annen måte når det kommer til forhold fordi vi har dating apper. Appene kan gjøre det enklere å møte noen andre om det skulle oppstå problemer i forholdet man er i. De er lette og få tilgang til og kan holdes skult fra partneren om man har en. Dette gir en sjansen til å se hva som finnes der ute før man går ut av forholdet. Det kan føre til at forhold blir mer ustødige og det kan være lettere å «exit» når man vet at det finnes mange andre der ute, istedenfor å jobbe med forholdet en har. «Loyalty» er kanskje svakere i dag enn før, eller det kan spille en enda større rolle enn før siden det er så lett å gå ut av ett forhold og finne noen andre.

Dette kan også føre med seg at man har ett større grunnlag å forhandle på. Hvis man ikke får det en ønsker ut av forholdet, kan det være lettere å ytre dette gjennom at det hele tiden er en overhengende fare for at man kan gå ut av forholdet å finne noen andre som er bedre. Det kan også bli sett på som mer jobb i dag å benytte seg av «voice» siden det krever at man legger tid og energi i å jobbe med forholdet. «Exit» er da enklere med tanke på at det å finne en ny person å begynne på nytt kan sees på som lettere enn å finne ut hvilke problemer man faktisk har i forholdet. Hvis man også har i bakhodet at det kan være at man finner noen som er bedre på appene kan veien til «exit» og gå ut ifra forholdet være enda kortere. Når man på samme tid vet at det er lett å få tilgang til appene kan det også være at man grunnleggende har mindre lojalitet i forholdet. Man vet at det er enkelt å få tilgang selv og det er like enkelt for partneren. Det vil da si at det gjerne kreves mye mer lojalitet og villighet til å bruke «voice» for at forhold skal fungere i dag og vare, i og med at veien ut at forholdet er lett og koster partene i forholdet lite i forhold til hva det gjerne koster dem å bli værende.

2.6 Goffman om roller og inntrykksstyring

Goffmans (1959) rolleteori er også interessant å bruke i oppgaven, med tanke på hvordan vi bruker appene til å utlevere ett bilde av oss selv. Når individer kommer i kontakt med andre søker man ofte etter informasjon om dem, eller tar med informasjon man besitter om dem inn i møtet. Denne informasjonen hjelper til med å definere situasjonen, som igjen gjør det mulig for andre å vite på forhånd hva de kan forvente av deg og hva du kan forvente av andre. Informasjonen får man enten gjennom hva personen sier om seg selv eller gjennom beviser personen fremlegger om hvem den er (Goffman, 1959, s. 1).

Individet kan ønske at andre skal ha høye tanker om dem, eller vite at en selv tenker høyt om andre eller at andre skal oppfatte hva man egentlig tenker om dem. Uansett hvilket spesifikt objektiv individet har i tankene eller motiver en har, er det i ens egen interesse å kontrollere andres behandling av deg selv. Kontrollen oppnås hovedsakelig ved å påvirke definisjonen av situasjonen som andre kommer til å formulere, og man kan påvirke definisjonen ved å uttrykke seg selv på en bestemt måte for å gi det inntrykket man ønsker å gi. Dette for å oppnå en spesifikk respons fra andre. Noen ganger vil det være kalkulert aktivitet fra individets side, men individet kan også være uvitende om at det skjer (Goffman, 1959, s. 2-3).

En opptreden defineres som aktiviteten til en bestemt deltaker på en spesiell anledning for å kunne påvirke noen av de andre deltakerne. Og er når de spiller de samme rollene foran det samme publikummet ved forskjellige anledninger (Goffman, 1959, s.8-9). Når individet spiller en rolle ber individet de som observerer om å ta inntrykket som formes foran dem seriøst, og tro på at karakteren besitter de egenskapene det ser ut som individet har. Her vil utøveren enten være helt overbevist og tro på sitt eget rollespill, eller ikke tro på sitt eget rollespill i det hele tatt. Alle spiller en rolle, over alt og mer eller mindre alltid. I disse rollene kjenner vi andre og ikke minst oss selv. Masken representerer den forestillingen vi har formet av oss selv og representerer vårt ekte selv og det selvet vi gjerne vil være, disse rollene blir naturlige og en integrert del av personligheten vår (Goffman, 1959, s. 11-12).

Stedet forestillingene gis kalles «front stage», det er her vi spiller rollene våre, og vi spiller hele tiden. Eksempler på disse rollene er student, ansatt, sjef, venn, kjæreste og liknende (Goffman, 1959, s. 66-67). Det motsatte av «front stage» er «back stage», og dette defineres som ett sted relativt til en gitt fremførelse, hvor inntrykket til fremførelsen blir sakt imot. Det er her illusjoner og inntrykk åpent konstrueres, og man kan bruke mobiltelefonen sin privat her. Medlemmer av forestillingen som ikke gjør det bra kan irettesettes eller droppes fra forestillingen her. Skuespilleren kan droppe fronten å slappe av, man trenger ikke si replikkene

sine og kan tråkke ut av karakteren han eller hun spiller. Man går ut av rollen og er seg selv her (Goffman, 1959, s.69-70).

Inntrykksstyring er også en viktig og kan knyttes til rollene vi spiller. Siden viktige hemmeligheter tilhørende et show blir synlige «back stage» og skuespillerne er ute av karakteren er denne delen stengt for publikum. Dette er en vidt praktisert form for inntrykksstyring, i og med at kontroll «back stage» spiller en viktig rolle i prosessen omhandlende arbeids kontroll (Goffman, 1959, s. 70-71).

Det mest interessante tidspunktet å observere inntrykksstyring på er i øyeblikket en skuespiller forlater «back stage» og går til et sted hvor publikum befinner seg, eller vender tilbake hit. En skuespiller som er på scenen og spiller en rolle er «front stage» og driver med inntrykksstyring. Når skuespilleren vender tilbake til omkleddingsrommet er skuespilleren «back stage» og er ferdig med rollen eller kan gjøre seg klar til en annen rolle. Her er man vitne til at individet går inn eller ut av en rolle. Ett kjent eksempel som brukes er en servitør som går inn i hotellrestauranten, og i det han går igjennom dørene forandrer han seg. Holdningen forandres, stresset og alt som tar plass «back stage» er som glemt. Man styrer det inntrykket man ønsker å gi avhengig situasjonen man er i og hvilken rolle man tar på seg (Goffman, 1959, s. 74).

3. Metode

3.1 Hva er kvalitativ metode?

En enkel definisjon på kvantitativ metode er forskning som involverer numerisk analyse av forholdet mellom variabler. Kvalitativ metode er enkelt definert som forskning som involverer verbale beskrivelser av situasjoner i det virkelige liv (Silverman, D, 2014, s. 4). Noen enkle karakteristikk ved kvalitativ metode er at man ofte begynner med en enkel «case» eller noen få individer, som et intervju eller ett fokus gruppe intervju, disse «casene» eller individene er ofte valgt på bakgrunn av interesse. Hypoteser skapes gjerne ut ifra analysen i stedet for at man har dette fra begynnelsen av. Det finnes ikke en spesifikk måte å analysere data på som alle er enige i, flere forskningsmodeller finnes som naturalisme og konstruktivisme. Og flere måter å analysere disse dataene på som «grounded theory», narrativ analyse og diskursanalyse. Hvis det brukes tall er dette som regel i form av enkel tabulering designet for å identifisere avvikende saker og ikke lede til statistiske korrelasjoner eller tester (Silverman, 2014, s. 6-7).

Det er fire metoder som er de vanligste å bruke når det kommer til kvalitativ metode. Disse er:

- observasjon
- analyse av tekster og dokumenter
- intervjuer og fokusgrupper
- lyd og video opptak samt andre visuelle materialer

Forskere velger ofte å kombinere disse, og mange etnografiske studier kombinerer for eksempel observasjon med intervjuer (Silverman, 2014, s. 43).

For å finne ut hvordan folk oppfatter verden og livet sitt er det best å spørre dem. Det er gjennom samtaler vi lærer andre å kjenne og får vite noe om den verden de lever i. Intervjuerens jobb er å lytte til hva folk forteller om deres livsverden og lære om deres tanker om det som snakkes om (Kvale, S. og Brinkmann, S. 2015, s. 18).

Kvale og Brinkmann skriver om syv ulike former for intervjuer

1. datastøttede intervjuer: bruker teknologi som email, skype eller telefon, og informanten og forskeren møtes ikke ansikt til ansikt.
2. Fokusgruppeintervjuer: man setter sammen en gruppe, som regel bestående av seks til ti personer, hvor intervjuer fungerer som en gruppemoderator presenterer det som skal diskuteres og legger til rette for ordveksling.
3. Faktuelle intervjuer: hensikten med intervjuet er å innhente faktisk informasjon, om enten en person eller hendelsesforløp.

4. Begrepsintervjuer: har som formål å kartlegge begrepsstrukturen i en person eller en gruppes oppfatning av fenomener som for eksempel rettferdighet og konkurranse.
5. Narrative intervjuer: fokuserer på de historiene intervjupersonene forteller, på handlingene og på oppbyggingen av fortellingene.
6. Diskursive intervjuer: fokuserer på hvordan kunnskap og sannhet skapes gjennom diskurs og på maktrelasjonene i diskursene.
7. Konfronterende intervjuer: mening produseres ved å utforme ett tema, her vil det skapes en konflikt og også en maktdimensjon i intervjuet, dette står i motsetning til de fremherskende formene for empatiske og konsensusløse intervjuene (Kvale og Brinkmann, S. 2015, s. 178-187).

Hovedstyrken i kvalitativ forskning er dens evne til å studere fenomen som ikke er tilgjengelig andre steder, man kan få svar på spørsmål man ikke får svar på gjennom spørreskjema. Og man kan få en dypere forståelse gjennom å stille spørsmål underveis som de dukker opp. Kvantitative forskere må på sin side være fornøyd med en rent operasjonell definisjon av ett fenomen (Silverman, 2014, s. 18).

En styrke i kvalitativ forskning er at det kan ta i bruk data som forekommer naturlig for å finne sekvenser hvor deltakernes meninger og praksiser er tatt i bruk. Når det har etablert karakteren av et fenomen kan det gå videre til å svare på spørsmål om hvorfor ved å undersøke den videre konteksten fenomenet oppstår i (Silverman, 2014, s. 18).

I forskningsintervju er tilnærmingen varsomt spørre-lytte orientert, hvor hensikten er å frembringe kunnskap som er grundig utprøvd. Siden forskeren definerer og kontrollerer samtalen er ikke konversasjonen som foregår mellom likeverdige deltakere, forskeren gir temaet og følger kritisk opp informantens svar på spørsmålene (Kvale og Brinkmann, S. 2015, s. 22).

Kvalitativ forskning er per definisjon sterkere når det kommer til lange deskriptive narrativ enn på statistiske modeller. Problemet som oppstår er da hvordan forskeren går frem for å kategorisere hendelsene som blir beskrevet. Dette er kjent som reliabilitet og refererer til graden av sammenheng mellom forekomster som tilordnes i samme kategori med forskjellige observatører eller samme observatør ved flere anledninger. Problemet med sammenheng oppstår spesielt på grunn av plassmangel. Feltnotater eller forlengende transkripsjoner er sjeldent tilgjengelige, men kunne vært ganske nyttige for leseren for å kunne formulere egne meninger om perspektivet av personene som har blitt studert. Selv om personers aktivitet er tatt opp og transkribert, kan reliabiliteten av tolkningen av transkripsjonene være svekket av en

unnlattelse av å notere noe som kan virke trivielt, men ofte er viktige pauser, overlappinger eller kroppsspråk (Silverman, 2014, s. 20).

Konfidensialitet er viktig og refererer til hva som kan gjøres med dataene som resultatet av informantens deltakelse. Dette innebærer data som kan identifisere informantene som ikke skal avsløres. Hvis det inkluderes slike data skal informanten være informert og sagt at dette er greit (Kvale og Brinkmann, S. 2015, s. 106).

Validitet er også viktig siden man noen ganger kan tvile på validiteten av en forklaring på grunn av at forskeren ganske åpenbart ikke har gjort ett forsøk på å behandle motsatte saker. Altså saker som kan motsi forskerens funn, eller stille spørsmål forskeren ikke ønsker å sette søkelyset på hvis dette kan medføre tvil rundt funnene. Noen ganger leder den forlengede fordypningen i feltet til en viss dyrebarhet om validiteten omhandlende forskerens egne tolkning av sin stamme eller organisasjon. Også kravet om kortere artikler kan føre til at forskeren kun velger å bruke fortellende eksempler (Silverman, 2014, s. 21).

3.2 Metode brukt i oppgaven

Jeg bruker i oppgaven extended case metode, dette vil si at intervjuene skal kaste lys over almene tema som seksualitet og intimitet. Dette vil ikke bare beskrives etnografisk, men det informantene sier i intervjuene vil avspeile generelle forandringer når det gjelder intimitet og kjærlighetsrelasjoner. Extended case metode blir forklart av Burawoy som at man tilfører refleksiv vitenskap til etnografi for å kunne trekke noe generelt ut av noe som er unikt, flytte det fra mikronivå til makronivå, og knytte fortiden til nåtiden for å kunne se hva fremtiden bringer. Dette ved å bygge på teorier som allerede finnes (Burawoy, 2002, s. 5).

Denne metoden var en av kjennetegnene til Manchester skolen for sosialantropologi. I stedet for å fylle notatbøkene med data om hva de innfødte burde gjøre, fylte de bøkene med hva de faktisk gjorde (Burawoy, 2002, s. 5). Smith forklarer extended case metode som etnografisk når den er på mikronivået fordi den bruker deltaker observasjoner. Og på makronivået brukes teori (Smith, 2005, s. 35).

Smiths tilnærming er institusjonell etnografi, metoden belyser og analyserer forholdet mellom hverdagslige aktiviteter og erfaringer og større institusjonelle imperativer. Institusjonell etnografi kobler sammen en vektlegging av strukturer av makt, som er institusjoner, med praksiser på mikronivå som til sammen utgjør hverdagslivet eller etnografi. Smiths poeng er at det er gjennom praksisene i hverdagslivet hierarkiske mønstre av sosiale strukturer blir opplevd, formet og bekreftet. Et eksempel på dette er at Smith bekrefter

klasesystemet ved å følge med på at hunden ikke gjør fra seg på bestemte plener i nabolaget (Appelrouth, mfl, 2012, s. 263-264).

Smith forstår kvinners livsverden i forhold til institusjonene de lever innenfor og de diskursene som er til stede. Det vi får tilgang til gjennom intervjuer og hverdagserfaring skal forstås ut ifra institusjoner. Smith snakker for eksempel om det kjønnsdelte arbeidsmarkedet og maskuline diskurser, og det hun studerer når hun snakker med kvinner skal gi mening i en institusjonell sammenheng og en diskursiv diskurs om kjønn. I denne studien brukes også intervjuerfaring for å kunne si noe om generelle endringer i kjærlighetsrelasjoner. Man tar utgangspunkt i mikronivået ved å intervju enkeltindivider fra en gruppe, her brukere av dating apper, for å kunne bruke materialet og forstå materialet på et makronivå ut ifra teoretiske perspektiver, for å kunne si noe om fenomenene som tas opp.

For å belyse problemstillingen i studien har jeg valgt å gjennomføre kvalitative intervju. Intervjuene er semistrukturerte, som vil si at det er tatt utgangspunkt i en intervjuguide, men spørsmålene er åpne, er fleksible i forhold til rekkefølgen de kunne brukes og det er rom for å bruke tid og stille oppfølgingsspørsmål om temaene informantene hadde mye å si om eller om noe var uklart. Rekkefølgen på spørsmålene ble byttet noe om på, men flere av intervjuene holdt rekkefølgen til en viss grad og det ble stilt flere oppfølgingsspørsmål. Jeg har valgt å benytte intervju for å si noe om nye former for intimitet, hvor det spesielle beskrevet av informantene vil kunne si noe om og belyse det generelle. Dette gjorde at man kunne gå i dybden ved ulike deler av intervjuet, og det kan ha gjort at intervjuprosessen ble mer naturlig, siden man får en flyt i samtalen som man gjerne ikke hadde fått om intervjuet var strukturert.

Informert samtykke er også viktig, noe som betyr at forskningsdeltakerne informeres om det overordnede formålet ved undersøkelsen og hovedtrekkene i design på oppgaven. De informeres om mulige risikoer og fordeler med å delta i forskningsprosjektet. Gjennom informert samtykke sikrer man at informantene deltar frivillig og får informasjon om at de kan trekke seg ut av undersøkelsen når som helst. Dette er viktig fordi det respekterer menneskets evne til å trekke beslutninger og passe på at informantene ikke skades (Kvale og Brinkmann, 2015, s. 104).

Det ble gjennomført 10 kvalitative intervjuer til denne studien, 5 kvinner og 5 menn. Jeg så dette som ett passende antall til oppgaven med tanke på tiden og ressursene som var tilgjengelige. Det er også ett passende antall siden man på ett punkt ikke får mer ny informasjon, man når informasjonsmetting og nye intervjuer vil ikke tilføre noe nytt. Har man for lite informanter er det vanskelig å generalisere, siden man vil ha for lite data å lene seg på. For mange informanter kan også være problematisk, siden man kan få problemer med å rekke å

foreta en dyptgående analyse av intervjuene. Ett vanlig antall intervjuer å gjennomføre er derfor 15+/-10 (Kvale og Brinkmann, 2015, s.148).

Med tanke på dette valgte jeg å gjennomføre 10 intervjuer. Jeg fikk ett greit antall menn og kvinner, og det passet tidsmessig med tiden jeg hadde til rådighet. I intervjuene var det mange ting som gikk igjen og mot de siste intervjuene var det lite nye ting som kom opp, jeg vil derfor påstå at jeg møtte ett metningspunkt når det kommer til informasjon. Hadde jeg intervjuet en annen aldersgruppe, fokusert på ett studie eller yrke hadde jeg gjerne fått en annen type informasjon. Men ut ifra de rammene jeg hadde satt opp kunne det virke som jeg hadde funnet den informasjonen jeg trengte, selv om man alltid kan argumentere for at man gjerne hadde funnet ny informasjon hadde man foretatt flere intervjuer. Aldersspennet for intervjuene var satt til 18 til 30 år, hvor den yngste informanten intervjuet er 21 år gammel og den eldste 31 år. Informantene jobbet eller studerte, og noen av dem gjorde begge deler.

Det første steget var å sette opp en intervjuguide og finne ut hvilke informanter oppgaven behøvde. Intervjuguiden ble så sendt inn til NSD for godkjenning, og når prosjektet ble godkjent kunne jeg begynne å finne informanter. For å finne informanter brukte jeg eget nettvert og snøballmetoden fordi jeg så på dette som den beste måten å samle inn informanter. Venner og bekjente ble spurt om å spørre sine venner om de kunne være interessert i studien, etter dette spurte jeg informantene om disse igjen kjente noen de tenkte kunne være interessert i å være med i studien. Det sendtes også ut ett informasjonsskriv til informantene som kort fortalte om prosjektet og en samtykkeerklæring informantene skrev under på når de sa ja til å være med i studien.

Siden snøballmetoden ble brukt bodde ikke alle informantene mine i Bergen, så intervjuene ble gjennomført på to måter. Personlig intervju hvor jeg møtte informantene som bodde i byen, og video-call intervju med informantene som ikke bodde i Bergen. Dette var den letteste måten å løse intervjuene på og jeg vurderte at jeg kom til å få samme type informasjon gjennom video-call intervju og ansikt til ansikt intervju, selv om jeg var litt usikker på dette i starten. Det kan være vanskelig å fange opp lyd eller opptakene kunne bli utydelige og vanskelige å transkribere. Om informantene ville føle seg komfortable i situasjonen var også faktor. Etter intervjuene var gjennomført hadde ikke disse bekymringene spilt noe rolle. Det var uproblematisk å transkribere lyden, og alle informantene virket å være komfortable.

Det kunne også virke som informantene som ble intervjuet over video-call var mer åpne og hadde lettere for å snakke fritt. Grunnen til dette kan være at intervjuene i Bergen ble gjennomført på ett grupperom på universitetet. De som ble intervjuet digitalt var som oftest hjemme hos seg selv eller på steder hvor de var komfortable, noe som kan bidra til at situasjonen

kan kjennes mer behagelig. Det kan også ha noe med hvor komfortabel en er å snakke om temaet dating og hvor utgående en er, siden det er forskjell på hvor åpen man er for å snakke om temaer som er personlige. At man har en skjerm imellom i de digitale intervjuene kan også hjelpe med å gjøre situasjonen komfortabelt i og med at man slipper å tenke på øyekontakt, hvordan man ønsker å presentere seg og liknende, noe som elimineres til en viss grad digitalt. Man investerer også mindre energi digitalt siden man slipper å finne frem til hvor man skal være, og komme seg hjem etterpå, noe som kan være en stressfaktor for informanten. Det kan også være helt uavhengig av disse faktorene, det kan være andre grunner eller ikke være slik i det hele tatt siden at dette er hvordan jeg som intervjuer oppfattet situasjonen.

Aldersgrensen som ble satt ble satt fordi man kan tenke seg at alder kan henge sammen med hvilken opplevelse man har av dating appene. Det vil alltid være forskjeller innenfor aldersgrupper, men forskjellene mellom aldersgrupper kan tenkes å være større med tanke på at hvor man er i livet kan påvirke hvilke forhold man ser etter, samtidig til at en eldre gruppe vil ha ett annet forhold til teknologi, som også kan påvirke opplevelsen av appene. Appene virker å ville treffe unge brukere, fordi unge bruker mobilene mye og er hyppige brukere av sosiale media generelt. Appene kan også oppleves forskjellig av kjønnene og dette er forskjeller jeg ønsket å fange opp.

Intervjuene ble gjennomført fra oktober til begynnelsen av desember, og varer mellom 30 min til 1 time. Noe som ble sett på som passende i forhold til mengde spørsmål hvor noen av informantene hadde mer og si, mens andre hadde korte og presise svar. Lengden på svarene kan også henge sammen med hvor mye informantene har brukt appene, siden man gjerne har flere og lengre opplevelser og inntrykk av appene om man har brukt dem lenge. Som igjen kan gjøre at man gjør seg opp mange tanker og meninger om dem.

De etiske problemene jeg møter i studien er at intervjusituasjonen kan være preget av et skjevt maktforhold, siden man som forsker har mer makt i situasjonen enn det informantene har (Kvale og Brinkmann, 2015, s. 37). Intervjusituasjonene var ikke preget av dette, stemningen var lett og det var mye latter i intervjuene. Men informantene kan ha kjent mer på dette enn det jeg har gjort. Informantene kan også ha funnet studiens tema ubehagelig å snakke om siden det er ett personlig tema. Selv om intervjuspørsmålene ikke var veldig direkte må man gjerne bygge på personlige erfaringer man har med appene og dating for å kunne svare på spørsmålene. Legning kunne også kommet frem i intervjuene, men ble ikke spurt direkte om, hvor dette er noe som kan sees på som sensitiv informasjon siden alle ikke er komfortable med å dele dette. Siden informantene er i en posisjon hvor de gir fra seg personlig informasjon, eller informasjon som kan føles personlig er anonymisering viktig. Spørsmålene som ble stilt kan også ha blitt

oppfattet som pågående av informantene selv om dette var noe jeg prøvde å unngå. Det virket ikke som om noen av disse punktene var ett problem, men man kan aldri helt vite hvordan spørsmålene blir mottatt når det handler om ett tema som er relativt personlig.

4. Analyse

4.1 Opprette, vedlikeholde og avslutte relasjoner

4.1.1 Internett dating og dating apper

Når det kommer til dating apper er det interessant å se hvilke relasjoner som bygges eller kan bygges gjennom appene. Når jeg snakker om appene er det viktig å definere hvilke jeg sikter til siden det finnes forskjellige. Vi har Match.com, sukker og liknende som har vært tilstede på markedet lengre enn dating appene. Match kom for eksempel på markedet på midten av 90 tallet, hvor også disse etter hvert har kommet i app versjoner, men disse er ganske forskjellige fra dating appene som har kommet i ettertid. Nettsidene tar gjerne betalt for medlemskapet og man må gi fra seg mer informasjon for å få opp potensielle «matcher». På de nye dating appene er brukerne raske å lage, og informasjon som navn, alder og bilder kan hentes fra Facebook, eller man kan registrere seg med mobilnummer. Man kan så legge til det av informasjon man ønsker ved å skrive en kort tekst kalt «bio» og legge til de bildene man ønsker. Altså mindre informasjon enn man trenger å legge til om seg selv på nettsidene.

På dating sidene blir man gjerne dømt på grunnlag av ett mer helhetlig bilde, og på dating appene blir man først og fremst dømt på utseendet, fordi det er slik profilen blir vist. Synes man at noen er interessante trykker man seg gjerne videre inn for å lese «bioen» som er skrevet og ser gjennom resten av bildene. Her kan man trekke inn Turkle og hennes teori om at vi hele tiden bygger på identiteten vår, vi legger til for å se om noe funker og skaper interesse hos de vi ønsker å nå, og får vi ikke ønsket tilbakemelding fjerner man det gjerne. Man kan utgi seg for å være morsommere, penere, enn det man egentlig er. Eller teste ut hvilke interesser man har som skaper mest interesse hos andre brukere for å skape en optimal profil. Dette gjennom hvor mange «likes» og «matcher» man får etter hvert som man foretar endringer kan man få en tanke om hva som fungerer og hva som ikke fungerer (Turkle, 2011).

Det kan virke lite fruktbart å bruke tid på å beskrive denne forskjellen, men dette kan være en av forklaring på hvorfor appene har blitt såpass populære. Nettsidene må man betale for å bruke, det trenger man ikke hos appene. Gratisversjonen av dating appene er som regel helt greie, men man kan kjøpe abonnement som gjør at man får noen goder man ikke har i gratisversjonen. Terskelen for å melde seg inn i appene er gjerne mye lavere på grunn av dette, og som igjen leder til hvilke relasjoner man er på utkikk etter når man lager seg en bruker på dating appene.

Siden terskelen for å melde seg inn i appene er mye lavere vil appene også treffe ett større publikum. Nettsidene er ganske seriøse og tiltrekker seg gjerne personer som er utelukkende ute etter seriøse forhold på grunn av hvordan de er satt opp. Appene kan derfor appellere til en større brukergruppe, som igjen vil føre til at motivene for å melde seg inn er forskjellige fra person til person. Noen vil bruke dem for seriøse forhold og andre for å finne uforpliktende forhold, og noen trenger gjerne bare noen å snakke med.

Man kan også spekulere i om alder spiller en rolle i dette, nettsidene blir gjerne hovedsakelig brukt av personer over 30 år. Dette er en alder hvor mange ønsker å slå seg til ro. Dating appene vil nok på sin side ha en større andel av yngre brukere, siden appene er gratis, lav terskel for å melde seg inn og snakkes mye om i media.

4.1.2 Opprette og bygge relasjoner

Samtidig som det legges vekt på av alle informantene at dating appene er en god måte å komme seg ut å treffe andre mennesker på, kan det også være en krevende måte å gjøre det på. Dette fordi at man gjerne har den samme samtalen med alle man begynner å snakke med. Siden man gjerne har noen samtalepunkter man alltid går gjennom og får mange av de samme spørsmålene av andre.

Dette er ikke så rart siden man gjerne stiller noen standard spørsmål når man forsøker å bli kjent med noen som: Hva jobber du med? Hva studerer du? Noe som i seg selv er enkle spørsmål å svare på, men kan bli kjedelig om man har samtalen flere ganger til dagen, og man ikke vet om relasjonen kommer til å bli noe. Man kan bli sliten av å hele tiden være i kontakt med noen og holde en samtale gående, og man kan føle ett ansvar overfor de man snakker med til å svare raskt på meldinger. Dette er gjerne noe som kan ta mye energi, og man spiller også en rolle for å gi fra seg det inntrykket en ønsker, som tar energi å opprettholde.

Det er det samme her som på sosiale media generelt, man er aldri helt offline, man kan bli likt, «matche» med noen og få meldinger selv om man ikke er på appen. Det er alltid noen som vil ha en bit av deg, noe som kan bli for mye i en ellers travel hverdag hvor tiden ikke strekker til. Som kan føre til at noen velger å slette appene etter en stund. Dette kan man knytte til Foucault og Panoptikon. Samtidig som man hele tiden kan bli sett av andre gjennom at de ser brukeren din, kan man overvåke andre på samme måte (Foucault, 2008). Med brukeren man har på dating appene er det ikke vanskelig å finne noen på andre sosiale medier og ta denne overvåkingen ett skritt lenger. Dette fører gjerne til at man fremstiller seg selv sammenhengende på alle sosiale medier en har for ikke å skape tvil hos den som er interessert.

Dette kommer opp i intervjuene at er ganske vanlig, og er gjerne på grunn av at man selv blir litt overveldet av oppmerksomheten, at appene tar mye tid eller at man kjenner at man trenger en pause fra dem.

Mann5:

... litt av det som er på en måte tungvint med det er at du må hele tiden begynne på nytt, så hver gang du skal snakke med en ny person så må du starte på nytt, du må ta hele den der reglen om igjen, hvem du er, hva man liker, hva man gjør, prøve å bli litt kjent, jeg synes vertfall det var litt tungvint så jeg orket ikke å starte det å holde det gående hvis ikke det var noen jeg følte ganske tidlig at jeg kanskje hadde lyst til å treffe

Kvinne4:

... så når det ble slutt så var det noen som lagde tinder til meg og det var første gang jeg hadde det, og det ble veldig altoppslukende, haha så da brukte jeg mye tid på det og til slutt så fant jeg ut at dette her er ikke helt sunt å drive med så da tok jeg en pause, også haha så var det en på «fakultetet» som jeg hadde sett en del og smilt en del til som jeg ikke turte å si hei til også tenkte jeg at det kan jo være at han er på tinder, så da lastet jeg ned tinder i håp om at han skulle være der da..

Utdraget over vitner også om at de to verdenene app og virkeligheten kan smelte sammen. Selv om man har sett eller møtt noen i hverdagen, er det gjerne ikke sosialt akseptert å ta kontakt med noen man ikke kjenner. Og dette kan henge sammen med at å ta kontakt og flørte med noen man ikke kjenner ikke er en del av vår kultur. Kommunikasjonen og flørting blir overført til annen arena hvor situasjonsdefinisjonen sier at man er der for å møte noen. Og man kan sjekke om personen er interessert ved at begge må «like» hverandre før det er mulig å snakke sammen. Man er da sikrere på at sjekkingen vil fungere, ergo vil en situasjon som tidligere ville ha ført til sjekking gå over dating apper istedenfor.

Dating appene blir ett hjelpemiddel, en arena hvor det å ta kontakt ikke er like skummelt som det kan være i virkeligheten, og man ikke trenger å håndtere den andre personens reaksjon med en gang. Hvis man ser tilbake til Turkle skrev hun at mange benyttet seg av å sende meldinger fordi man har tid til å tenke seg om, skrive en perfekt melding og man slipper å ta inn over seg den andre personens reaksjon med en gang. Man trenger ikke se på kroppsspråket eller høre stemmen og analysere hva som ligger bak det personen sier, vi beskytter oss selv (Turkle, 2011). Meldinger er en mye tryggere måte å ta kontakt på om man ikke får ønsket svar er det lettere å skjule den faktiske reaksjonen man har, og hvis man ikke får svar vil dette være sårt men gjerne ha mindre påvirkning enn det ville hatt om en ble avvist i virkeligheten.

Kvinne5:

... jeg tror jeg har slettet det og lastet det ned to ganger tror jeg eller tre, på ja hvor mange år fem- ja fem år sikkert «...» jeg følte at jeg ble så hektet på det, at det tok så mye tid, akkurat som det var ett spill på en måte, at det ble, akkurat som folk er hektet på candy crush så følte jeg at jeg var hektet på å sitte å sveipe hele tiden haha, så du blir, men jeg vet ikke jeg tror det er mest fordi jeg ble lei egentlig

Samtidig kan det være at appene gir deg noe du trenger hvis du synes at det er greit å ha noen å snakke med, hvor de ikke kjenner deg og du kan være deg selv, eller den versjonen av deg selv som du helst vil være. Og det kan være at man setter pris på at noen spør hvordan dagen din har vært selv om man ikke har noe videre relasjon til denne personen. Dette kommer frem i utdraget under:

Kvinne2:

... jeg laster det ned også sletter jeg det igjen, også laster jeg det ned også sletter jeg det igjen, ehm jeg synes det er kjekt å bruke det på en måte sånn lettvent løsning å bli kjent med folk fort, ehh også når man blir kjent og chatter med en del så synes jeg det blir slitsomt og da sletter jeg appen hahah, så- så- så det har egentlig vært greien med så så jeg tror jeg tror at jeg har slettet og lastet det ned en fire- fem ganger

Det er også mer akseptert å ta kontakt med noen med de motivene man har gjennom dating appen siden at det er dette de er laget for. En av informantene tar for eksempel opp at det er bedre å ta kontakt med andre her enn å sende en melding på ett annet sosialt media. Dette kan tyde på at noen kan føle at det er noen grenser som trækkes over og hvis noen går inn med sine intensjoner og prøver å få kontakt med noen som ikke ønsker kontakt med dem, eller som de selv gjerne ikke ville ha tatt kontakt med. Selv om det er akseptert å sjekke over sosiale medier, kan man se at det ikke er fritt frem:

Kvinne1:

...det er en fin måte å møte folk på uten at det er kleint fordi folk er der jo for å møte hverandre, det er litt mindre creepy enn å sende en insta DM, så jeg liker egentlig formålet til appene da, at eh det faktisk kan bli brukt til det og at det ikke skal være noe stigma rundt det, og at det ikke er så kleint å sende en tinder melding som det er å sende en melding på instagram da, for å bli kjent med noen.

Det kan også oppstå konflikt i disse relasjonene. Om man for eksempel snakker med noen som ikke tenker det samme som en selv i forhold til motivasjon til å bruke appene. Om man selv er ute etter ett seriøst forhold og snakker med noen som virker greie og det kommer opp at denne personen ikke er ute etter det samme som en selv, er dette en slags konflikt. Også hvis man møtes for en date og det ikke har blitt snakket om hva man søker kan det oppstå misforståelser.

Hvis en part for eksempel bare forventer å møtes den ene gangen og den andre forventer at det skal lede til flere møter og noe mer langvarig. Man må da enten bestemme seg for å droppe personen eller finne ut om en av dere kan være interessert i relasjonen den andre ønsker.

Man kan tenke seg at dette er en situasjon som kan oppstå ofte med tanke på hvordan appene er bygget opp. Siden man ikke trenger å gi fra seg noe informasjon om hva slags relasjon man er ute etter vil man få opp alle uavhengig om disse personene er ute etter det samme som en selv. Det er ikke et filter man kan sette i dating appene, den eneste måten man kan vite dette på er om det er skrevet i «bioen» hva man er ute etter. Og man må gå ut ifra at mange av de man «sveiper» på ikke er ute etter å finne det samme som en selv. Det kan være viktig å være ærlig med andre på hva man egentlig er ute etter. Man kan se dette her:

Mann3:

... jeg har jo selvfølgelig gått på et- ett par dater via de dating appene, men samtidig så er det litt sånn negativt fordi mange er ikke kun ute, ute etter dating, men sånn for eksempel sex eller what not, bare andre aktiviteter da ...

Man kan også oppleve at andre ikke svarer på meldinger hvis man tar kontakt med noen man «matcher» med, og man kan oppleve at noen man har snakket med bare slutter å svare eller sletter «matchen». Om man sletter en «match» kan man ikke snakke med personen lengre. Det å slutte å snakke med noen eller å slette «matchen» om man ikke ønsker å snakke med noen lengre, for å avslutte samtalen kalles «ghosting». Når det kommer til «ghosting» er dette et begrep som brukes mye i sammenheng med dagens dating kultur, og er når noen bare forsvinner, man blir avvist uten å få noe forklaring på hvorfor og man må selv finne ut om man har blitt «ghostet». Denne avvissningen kan også være krevende å gå igjennom i og med at man ofte kan se at personen er aktiv på sosiale media (Cederkvist, 2019). Det kommer også frem i intervju:

Mann4:

Ehm altså på de negative sidene så er det utrolig mye ghosting, og som bare vil være frekke ghoste med en gang

Samtidig som at det kan virke som at dette er vanlig, bør man være forberedt på at man ikke kommer til å få svar fra alle man sender meldinger til. Og at man ikke kommer til å «matche» med alle man ønsker å «matche» med. Man må gjerne også selv gjøre noen endringer på profilen sin om man ikke får den responsen man ønsker. Noe som kan være en læringskurve og noe man blir bedre til etter hvert som man har brukt appen en stund. Man legger gjerne merke til hvilke bilder og hva man skriver i «bioen» som gir den responsen man ønsker og hva som ikke gjør

det, som igjen er en del av Goffmans inntrykksstyring, og Foucaults selvadministrering. Mange ønsker også å unngå konfrontasjoner og ubehagelige samtaler som kan være en grunn til at man velger «ghosting» til å avvise en person. Det er mindre ubehagelig å la relasjonen dabbe ut av seg selv og spare seg selv for en samtale som kan være ubehagelig å ta. Har man for eksempel lav selvtillit kan dating appene være både positive og negative, får man god respons kan de være positive og får man lite eller ingen respons kan de virke negative. Men det å bli avvist er også en del av det å bruke appene, og man har selv ansvar for å bestemme om dette er noe som man kommer til å takle eller ikke:

Mann5:

... du må på en måte se det litt an om det er rett for deg å være på en sånn app, sant hvis du er redd for det med å bli avvist og du sliter med dårlig selvbilde så tror jeg ikke jeg ville ha opprettet en tinder profil

Man kan gjerne også knytte dette opp til Hirschman. Når man snakker med noen eller har vært på ett par dater med noen føler man gjerne ikke at man har noen forpliktelse eller «loyalty» til å fortsette å snakke med denne personen, om man ikke føler at man får det man trenger ut av relasjonen. «Exit» er da den letteste utveien av denne relasjonen og koster personen som avviser lite til ingen tid og energi, siden man ikke tar i bruk «voice» og sparer seg selv for å ta en samtale med den man avviser (Hirschman, 1980). Det koster også lite å gå videre inn i en ny relasjon siden man gjerne har snakket med flere personer på dating appene fra før av.

4.1.3 Fra personer til varer?

Bauman er sentral her, han snakker om flytende forhold og at vi er egoistiske i de forholdene vi har. Man liker og snakker med de personene på dating appene som ønsker det samme som vi selv gjør. Hvis dette er «hook-ups» handler det gjerne kun om hva man selv får ut av dette møtet og den andre personen er ansvarlig for seg selv i tråd med Baumans teori (Best, 2018).

Bauman skriver også at vi ser etter forhold og forbruker disse på samme måte som vi bruker varer, ergo blir man konsumert av andre og konsumerer andre på samme tid (Best, 2018). Vi kan se dette gjennom hvordan appene er bygget opp, tilgangen til andre personer er til stede hele tiden siden vi har appene i lommen til enhver tid. Vi kan like de vi synes er attraktive og som vi ønsker oss en «match» med. Man kan sammenlikne dette med netthandel, er man ute etter nye sko kan man sette seg ned å gå gjennom hvor mange sko man vil, finne modell, farge og pris man ønsker. Det er noe av det samme man gjør når man «sveiper» på appene, bare at man velger hva man vil ha med litt andre kriterier. Vi får glede av å «shoppe» rundt på appene,

«matche», snakke og møte nye personer. Men om møtet skjer og man får det man vil ut av møtet vil ikke dette være like tilfredsstillende som selve «handlingen» opp mot ett potensielt møte.

Noe som igjen trekker inn Turkle og hennes teori om at vi har begynt å behandle andre personer mer som ting (Turkle, 2011). Man kan kontaktes av andre på appene hele tiden så lenge det er en «match», og det er tydelig hvor mange personer man er i kontakt med eller som ønsker kontakt. Bli dette mange nok kan det bli mer enn man har mulighet å svare på, noe som kan gjøre at man får et depersonalisert forhold til de meldingene man får. Noe som gjerne spesielt gjelder for kvinner. At kvinner får flere «likes» enn menn kommer også frem i intervjuene:

Kvinne3:

...jeg har jo hatt flere kompiser som er bare sånn, bare du er jente så får du flere likes på tinder...

Grunnene til at kvinner får flere likes enn menn kan være mange, kvinner er gjerne mer kresne når det kommer til partnervalg uansett hvilket forhold det handler om, og tar seg gjerne mer tid til å bedømme profiler. Om kvinner tar seg bedre tid før de «sveiper» kan dette være en mulig forklaring dersom menn ikke legger like mye tid i dette. Det at kvinner får flere «likes» enn menn kommer også frem i arbeidet til Anzari og Klinenberg, de fant at menn bare får en brøkdel av meldingene kvinner får (2015, s. 88). Det er mange grunner til å bruke dating appene om det er seriøse forhold, uforpliktende forhold eller bare noen å snakke med. Utdrag fra intervjuene på spørsmål om hva hovedmotivasjonen folk har til å bruke appene viser dette:

Mann1:

... for at folk flest så er det jo faktisk det å finne noen å ja date som appen er til altså nett-dating, men det er jo også en god del mennesker som bruker det bare for å ha det gøy, ikke for å finne noe seriøst egentlig

Kvinne1:

... er at du bare ikke vil være alene, enten du ikke vil være alene bare den kvelden eller om det gjelder resten av livet, men at eh du vil ha noen enten om det er for en kveld eller for alltid

Det som sier her går igjen i alle intervjuene, man kan tenke seg at det er derfor man ønsker å møte nye mennesker generelt og at de fleste ønsker å møte noen de kan få en slags kobling til. Om dette er som venner, kjærester eller som en intim relasjon. Man kan da si at man har flyttet

sfæren hvor man møter andre personer til dating appene siden det er såpass lett å komme i kontakt med andre her, uavhengig av relasjonene man ønsker å bygge.

Man har gjerne kommet ut av ett forhold og ønsker å treffe noen nye personer, og går inn på appene med en motivasjon om å finne en type forhold. Eller man kan ha gått inn med en tanke om at appene kun dreier seg om å finne uforpliktende forhold siden det er det ryktet dating appene har gjennom media. Og etter hvert som man blir kjent med appen som bruker og vet mer hva det går i, kan disse motivasjonene endre seg. Både de kvinnelige og mannlige informantene var enige i dette punktet:

Mann5:

Ja det vil jeg tro, når du ser litt hvordan ting fungerer og du får en liten følelse på hvordan du selv fremstår der og hvordan andre oppfører seg og hvordan det er å møte folk på den måten at du kanskje kan bli litt varmere i trøyen på en måte, og at du finner litt mer ut hvordan det fungerer for deg selv, hva du føler deg komfortabel med og ikke

Kvinne3:

... så jeg tror på en måte at ja det kan jo endre seg, så tror jeg det endrer seg hvor mye man bruker den og hvor mye man eh er aktiv og hva man på en måte eh kanskje ser etter tror jeg også kan endre seg i forhold til ehh erfaringer man får da gjennom appen

På spørsmål om informantene trodde at det gikk an å finne seriøse forhold gjennom appene svarte alle at det var mulig, men at en del ting må stemme for at dette skal skje. Det ble også lagt vekt på at man selv måtte være mer selektiv i selve dating prosessen om det er forhold en er ute etter. Man kan også diskutere om dette likt om man treffer noen utenfor appene. Man skal begge være interesserte i hverandre, kanskje ha noe til felles og se etter det samme, om det er vennskap, forpliktende eller uforpliktende forhold. Forskjellen på at man møter folk på appene eller internett og på å møte folk i hverdagen er mengden personer man treffer.

Mann3:

Eh selvfølgelig, du kan jo finne forhold og eh what not innpå appene, jeg har jo sett flere venner som har vært på tinder og fått kjæresten der, men eh igjen så må du på en måte.. være litt grundig, på grunn av mange går jo og blir sammen på tinder også er de sammen i to – tre måneder også gjør de det slutt igjen

Kvinne4:

Ja det tror jeg, jeg kjenner noen som har- ei som er gravid nå og har kjøpt hus med en og, jeg tror absolutt at du kan det, og da er du gjerne litt mer selektiv på hvilke personer du velger å gå ut på date med og, du vil finne noen som og er seriøse og ja, jeg tror absolutt det

Her kan man også trekke inn Bauman siden dette er noe som både kan støtte og kanskje modifisere hans teori om at vi ikke ønsker forhold som er bindende i dag siden de kan oppleves som undertrykkende (Best, 2018). Som vi ser i intervjuene så er det personer som velger forhold som ikke er bindende og som bare varer noen måneder. Men man kan også se at noen fremdeles ønsker å gå inn i forhold hvor man er bundet. I hvert fall av ytre krefter, selv om man kan diskutere om man ser på felles barn og eiendom som en faktor som gjør at man velger å være sammen lengre eller fremdeles vil gi opp forholdet om det ikke er noe mer for en selv å hente.

Som man kan lese gjennom analysen, kan det være tegn på at forhold i dag ikke er like stabile som de gjerne var før. Det kan virke som alle er mer opptatt av seg selv, og at forholdene kun varer så lenge som det er fruktbart for begge parter at forholdene opprettholdes i tråd med Bauman. Mange er også ute etter «top pocket» forhold, de er korte og man investerer ikke så mye av seg selv i dem fordi de er korte, og for å spare seg selv for svingninger i egne følelser i fremtiden i forholdet (Best, 2018). Men om det er slik som Bauman mener at man har mistet evnen til å se andre i lys av sin egenverdi, og at alle utelukkende er ute etter slike forhold i den flytende moderniteten kan diskuteres. Mange og gjerne de som bruker appene med motiv om kun å ha disse korte forholdene vil nok definere forholdene de oppretter til andre basert på om man kan oppnå behag fra dem og ikke fokus på deres moralske handlinger (Best, 2018, s. 12). Er man ute etter noe langvarig vil nok andres moralske handlinger fremdeles spille en rolle, siden man ønsker å være sammen med noen som har samme verdier som en selv.

Man kan også se på teorien om kommodifisering som tas opp både av Turkle og Bauman. Selv om noen er ute etter en type forhold, betyr ikke dette at alle er det. Det er også viktig å peke på at det er en stor forskjell på hvordan dating kulturen er i dag og for 10 år siden. Og endringen dating kultur går igjennom igjen i dag, i ett samfunn som på grunn av en pandemi gjør at vi ikke kan bevege oss like fritt som før og man skal holde avstand til andre. Forholdene våre og hvordan vi definerer dem vil derfor gjerne forandre seg. Man kan gjerne diskutere for at de uforpliktende forholdene både kan synke eller øke i popularitet. Det er vanskelig å møte andre med tanke på smittefaren vi står overfor, og man vil gjerne legge mer tid og energi i de forholdene vi bygger.

På samme tid kan man tenke seg at flere tar til appene for uforpliktende forbindelser. Tiden vi lever i kan oppleves ensom for mange, og man har gjerne tid å legge inn til å bruke appene. Om det er bare for å ha noen å snakke med eller med intensjon om å møte noen. Men det er vanskelig å si hva brukerne av appene tenker om dette siden intervjuene ble gjort før pandemien brøt ut.

4.1.4 Exit, voice, loyalty, og hva påvirker forhold i dag?

Det er ulike meninger om hvordan appene påvirker forhold. Noen mener at appene ikke påvirker forhold som er etablerte, siden man da har investert så mye i forholdet og det ville vært rart for noen å kaste dette bort. Det kan også virke rart for noen å ville hive seg selv utpå dating karusellen, hvis man har ett forhold som fungerer. Samtidig kommer det frem i intervjuene at mange leter etter noe som kan være bedre.

Når man dater via disse appene leter man også etter en person som oppfyller alle de krav og ønsker man gjerne har til en person som man potensielt skal bygge ett forhold med. Det som skiller seg ut i dagens dating er at det gjerne er enklere å avslutte, «exit» relasjonen. Om man har snakket med noen en stund og ikke føler at samtalen går noe sted, kan man bare slutte å svare eller slette matchen uten å måtte tenke på om dette vil komme til å føre med seg ubehagelige konsekvenser som å møte personen etterpå. «Exit» er ifra Hirschmans teori hvor han snakker om hvordan forholdet mellom «exit» å gå ifra, «voice» eller stemme, «loyalty» eller lojalitet henger sammen. Hvor det å gå ut fra en relasjon sees på som det enkleste valget, men på samme tid er det mye som gjør dette vanskelig. Mange ganger er det lettere å snakke om hva som må endres for at en skal bli værende og hvis dette ikke skjer vil «exit» være en mulighet igjen. På samme tid spiller lojalitet en rolle, fordi man har bygget opp ett nivå av tillit med den personen man har ett forhold til (Hirschman, 1980).

Det kan også være at man bruker stemmen eller «voice» mer i dag også når det kommer til å finne en partner. Noen av kravene man har til en potensiell kjæreste er kanskje ikke så viktige og man er villig til å se bort fra dem om personen har andre kvaliteter som stiller sterkt. Men noen av disse kravene vil man ikke se bort ifra. Om dette er yrke, livsstil, alder eller liknende. Noe som på en måte kan være positivt siden at man gjerne da ikke velger å gå inn i forhold hvor personen har andre ønsker og behov en det man har selv. På samme tid kan det også være at man ikke gir noen en sjanse hvis de ikke lever opp til de kriteriene man allerede har satt seg. Og man kan gå glipp av en person som man egentlig hadde passet godt sammen med deg. Eksempler på slike krav kan være at man ikke vil date eller bli sammen med noen

dersom de har noen bestemte yrker, eller driver med de samme fritidsaktivitetene som en selv driver med, om dette er reising eller turer i fjellet. Eksempler på dette kan man også finne i dette utdraget fra ett av intervjuene:

Kvinne5:

... også er det jo sikkert sånn ja sånn som jeg vil jo aldri, jeg vil jo aldri hatt, det er jo rart å si men jeg ville aldri ha en gutt som jobber som sykepleier for eksempel, hvis det hadde stått, så nei det hadde ikke skjedd, sant så jeg er jo dømmende på det, men der er jo alle forskjellige da

Når man dater er det også ett spørsmål om når man skal slå seg til ro, og selv om man har funnet en person som lever opp til alle krav en setter kan det være at man kan finne noen bedre. Dette med tanke på de uendelige mulighetene man har til å møte andre. Og hvis man ikke føler at man finner det man leter etter på en app kan man lett laste ned en annen og se om man finner det en søker der. En informant trekker også frem at det nødvendigvis ikke er det å møte noen som er vanskelig på appene, for det finnes så mange der ute:

Kvinne3:

jeg vet ikke om det nødvendigvis er vanskeligere å møte noen, men kanskje det er vanskeligere å satse på noen, sånn liksom helt generelt at eh det på en måte, tenk hvis det er noe bedre på tinder liksom og det at det er så mange der da.

Det kan virke som i intervjuene at de fleste ikke trodde at appene ville ha så stor påvirkning på allerede etablerte forhold, men at appene kunne påvirke noen. Hirschman brukte blant annet ekteskap som ett eksempel, her ble det forklart at «exit» eller å avslutte et ekteskap ikke er ønskelig og man heller ønsker å jobbe seg gjennom det med bruk av «voice». Dette fordi at det koster begge parter mye å forlate forholdet både i prosessen rundt å forlate det og når det kommer til å finne seg en ny partner og måtte starte på nytt og bygge opp noe med noen nye (Hirschman, 1980).

Slik som tilgangen til andre personer er i dag, og man ikke trenger verken mye tid eller å oppholde seg spesifikke steder for å møte noen gjennom appene, kan dette ha ført med seg at «exit» stiller sterkere i dag. Det kan være at det nå koster mer å bli værende å jobbe med ett forhold enn det koster å avslutte det å begynne på nytt med noen andre. Samtidig kan man også bruke «exit» som et slags forhandlingskort gjennom «voice». Om personen man er sammen med ikke tar seg sammen eller ikke forandrer seg på de måtene en mener at personen må forandre seg så forlater en forholdet. Fordi at om man ikke får det man trenger ut av forholdet fra personene man er sammen med i tråd med Bauman, kan man alltid finne noen som er mer attraktive, snillere og liknende. «Loyalty» spiller gjerne en stor rolle i dag om forhold skal

fungere, og gjerne en større rolle enn før. Det er lett å skjule at man bruker en app for å treffe andre siden sjansen for å bli observert er små. Skal man innlede en relasjon til noen er det gjerne ekstra viktig at man bygger opp lojalitet til hverandre slik at man ikke ender i en situasjon hvor man selv eller partneren tenker at det kan være det finnes noen bedre der ute (Hirschman, 1980).

Kvinne3:

... også tror jeg at det er mye lettere å på en måte bli litt fristet, si at du har en eller annen du holder på med da også sitter du på tinder i tillegg for eksempel da, så er det sånn du kan jo se ti stykker der som du kanskje synes er kjekkere enn han, eh si at du på en måte er sammen med en fyr du klikker sykt bra sånn ehm sosialt eller altså personlighetsmessig, eh også jeg vet ikke det er litt vanskelig, eh men at eh det, jo jeg tror at det har en påvirkning ...

Kvinne1:

... jeg tror jo for så vidt det at hvis det blir for mye motgang så er det sånn «ok, fuck dette, jeg har andre valgmuligheter», jeg tar heller og velger det, at eh det kan være at du velger det at det skal være enkelt, at det ikke skal være så veldig vanskelig, så du gjør det jo kanskje litt vanskeligere for deg selv egentlig, med å gjøre det på den måten, så jeg tror egentlig det at du gir kanskje litt fortere opp også prøver du på ny istedenfor å prøve å fikse det du allerede har

Det at man kanskje lettere gir opp på forhold i dag kan være både positivt og negativt. Det kan være negativt om man ikke gir noen en ordentlig sjanse før man finner ut at man ikke vil være sammen med dem. Og kanskje hele tiden finner feil siden man tenker at man kan finne noen som er bedre. Samtidig kan det være positivt, det kan gjøre det lettere å gå ut av et forhold man vet at ikke fungerer siden man vet at det finnes noen andre der ute som man kommer til å synes er interessant. Man kan skape de forbindelsene man ønsker der og da gjennom appene, og bruke appene til å skape forbindelser når man ønsker det. Siden man kan argumentere at det er bedre for alle parter å gå fra hverandre om forholdet ikke fungerer, man har vokst fra hverandre eller ikke fungerer sammen lengre.

Det nevnes også i utdraget fra intervjuene overfor at det er lettere å bli fristet i dag. Det er gjerne mange som står med en fot inn og en fot ut av et forhold. Og som det nevnes i ett av intervjuutdragene så kan det være enklere å gå ut av forholdet om man opplever at det er vanskelig eller krever mer energi enn det ville gjort å avslutte forholdet. Og heller finne noen andre som gjerne er en bedre match til deg eller som er enklere å være sammen med. Som er i tråd med både Bauman og Giddens.

4.1.5 Dating eller hook-ups?

Dating appene som brukes er mange, men de grunnleggende prinsippene hos de fleste er det samme. De finnes for å sette personer i kontakt med hverandre slik at de kan bygge en relasjon. Appene er til stede og vi som brukere bruker dem for det de er verdt. Disse appene er også noe media har skrevet mye om helt siden de ble lansert. Hvor artiklene i mesteparten av tilfellene har en kritisk tone, spesielt til hvilke typer forhold eller relasjoner man kan skape gjennom dating appene.

Dating appene blir som oftest fremstilt som «hook up» apper i media, altså at man kun settes i kontakt med personer for ett «one night stand» eller korte uforpliktende forhold. Noe som også sannsynligvis påvirker hvordan vi ser på appene og kanskje hvordan vi vil gå frem for å bruke dating appene. Det kom opp flere ganger i intervjuene med informantene at dating appene bare var «hook up» apper. Samtidig som alle mente at det gikk an å finne seriøse forhold gjennom appene og flere kjente noen som hadde som hadde funnet kjærester, samboere og liknende gjennom appene. Man kan blant annet se dette her:

Mann1:

Eh.. igjen så kommer det da litt an på det med alder, ehh for da de, for at folk flest så er det jo faktisk det å finne noen å ja date som appen er til altså nett-dating, men det er jo også en god del mennesker som bruker det bare for å ha det gøy, ikke for å finne noe seriøst egentlig

Men det som også kommer frem i intervjuene er at man også skifter holdninger og hvordan man bruker appene etter hvert som man bruker dem og blir kjent med dem. Dette gir mening siden man gjerne har forutinntatte meninger om appene i forhold til hva man har hørt om dem fra venner og lest i media. Men siden vi er forskjellige, har forskjellige personligheter og er komfortable med forskjellige ting, kan det være at vår opplevelse med dating appene vil bli en annen enn det en av vennene våre har opplevd eller opplever.

Man kan samtidig kanskje prøve å sammenlikne det ryktet dating appene har med hvordan man møttes før dating appene og hvilke typer relasjoner dette ville føre til. Her kan man gjerne trekke inn Bauman og flytende forhold. Hvor man istedenfor å se etter meningsfulle forhold vil se etter korte forhold hvor man kun har søkelys på sin egen nytelse (Best, 2018). Dette kan også forklare hvorfor noen velger å ikke være helt ærlige på hva de egentlig er ute etter på appene, siden de heller prioriterer seg selv og den mulige nytelsen de kan få ut av et møte. Og man kan forvente at den andre personen gjør det samme.

Arenaer hvor dating har tatt plass før er har som oftest vært at man treffer andre personer gjennom venner, her som oftest på en fest eller et sosialt lag hvor det er alkohol til stede. Det

kan være at man møttes gjennom en hobby man har, ellers så møtes man kanskje slik som ganske mange i Norge møtes, på byen, og ofte er påvirket av alkohol. Når man møtes gjennom venner er gjerne sjansen for at hvis man først velger å gå på date eller man blir godt kjent den kvelden man møtes gjerne en noe mer langvarig relasjon, i og med at det kan være at man kommer til å møte personen igjen. Eller det kan være at relasjonen kun ender i ett «hook up».

Møtes man gjennom en hobby og man velger å gå på en date er gjerne dette også noe litt mer seriøst fordi man er nødt til å forholde seg til personen etterpå, er man ute etter noe kort og uforpliktende er det gjerne ikke noen av disse personene man velger. Og til sist kanskje det som arena er mest sammenliknbart med appene siden man kan treffe flere personer på ett sted som man ikke nødvendigvis har kjennskap til fra før er uteplasser. En arena som også beskrives som en «hook up» arena, hvor man gjerne ikke er ute etter å skape langvarige relasjoner i utgangspunktet, men relasjoner man kan ha det gøy med for kvelden. Man kan også treffe andre personer her man kan inngå langvarige relasjoner med, men på lik linje med dating appene er denne arenaen også best kjent for de korte og uforpliktende relasjonene.

Det kan være at alder spiller en rolle her, og dette kommer også frem i intervjumaterialet. Dating appene har 18 års grense og er populære blant de unge, men når man er i denne alderen er det gjerne ikke lange og seriøse forhold man er ute etter. De fleste i denne alderen er ikke ferdige på videregående og har gjerne heller ikke bestemt seg for hva de har lyst til å gjøre resten av livet. Man skal finne ut hva man vil bli og ikke minst hvor man vil studere. Er man i et forpliktende forhold kan dette være ting som er ekstra vanskelige å bestemme siden man må ta hensyn til hva den andre personen ønsker å gjøre. Dette kan være en grunn til at unge gjerne er mindre villige til å binde seg til noen. Man er gjerne ute etter å ha en kontakt til noen, korte og mindre forpliktende forhold fordi man er friere i disse forholdene til å avslutte dem uten at man investerer for mye i disse forholdene. Dette er i tråd med Bauman da disse kortere forholdene ofte er lette å gå inn i og på samme tid enkle og gå ut av (Best, 2018). På samme tid er det i tråd med hva Bauman skriver om at kjærlighets relasjoner sees på annerledes i dag og er tatt ned på et mindre seriøst nivå som også kan innebære «one night stands». Kjærlighet er noe som må læres i dag og blir bedre jo flere ganger man prøver det. Det å oppsøke korte og uforpliktende forhold kan da være en del av å lære kjærlighet når man er ung og dater (Bauman, 2003).

Kvinne5:

...når jeg var 20 så er du y- yngre og du vil jo sikkert ikke lete etter noe seriøst, men jo eldre du blir da matcher jeg jo på en måte med de som er på min alder og gjerne eldre og da er man kanskje litt mer kanskje likestilt på hva man er ute etter...

Når man blir eldre skifter som regel prioritettene litt, man er sikrere på hva og hvor man vil i livet og ønsker gjerne å være sammen med noen som ønsker det samme. Man begynner gjerne å bruke appene på en annen måte hvor man leter etter personer man kan tenke seg å være sammen med og man er kanskje mer kresen på hvem man velger å «sveipe» på, snakke med og ikke minst hvem man velger å møte. På en annen side kan man heller ikke se bort ifra at det også finnes unge som er ute etter langvarige forhold, og personer som er eldre som kun er ute etter de korte og uforpliktende forholdene. Men ut ifra intervjumaterialet kan det virke som at unge er mer useriøse og eldre er de som mer seriøst leter etter mer langvarige relasjoner. Dette er også i tråd med hva Turkle skriver, hun sier blant annet at unge i dag er utsatt for en voksen seksualitet lenge før de egentlig er klare til å takle alt det som kommer med forhold. Mange unge dras til komforten som ligger i de korte forholdene fordi at de ikke krever intimitet, og det er begrenset hvor mye man trenger å gi av seg selv i de korte forholdene (Turkle, 2011).

Det kan også være at man ønsker å være på samme sted som vennegjengen sin er. Om de fleste i gjengen er single eller bare har korte forhold synes man kanskje at dette er greit selv også. Når de fleste begynner å slå seg mer ned i seriøse forhold kan det være at man selv etter hvert også ønsker dette. Dette fordi man som regel ønsker å være på samme sted som nære venner er. Et eksempel på dette kommer også frem i intervjuene:

Mann 5:

Ja du har jo på en måte lyst til å være på noenlunde samme sted som de vennene du har daglig kontakt med, sånn så hvis alle har fått hus og barn også sitter du igjen på en app så kan jo det sikkert gjøre litt vondt for noen vil jeg tro

Man kan gjerne trekke linjer til Foucault og Panoptikon også her. Observerer man at alle andre rundt deg er på ett stadiet i livet hvor de begynner å slå seg ned i seriøse forhold, kan man føle et sosialt press på at det å bruke dating apper og date kun for uforpliktende forhold ikke er like akseptert lengre. Som igjen kan føre til at man begynner å lete etter seriøse forhold fordi man blir påvirket av denne selvstyringen, man oppfatter at det man driver med gjerne ikke er helt akseptert og ønsker og justere denne oppførselen (Foucault, 2008).

4.2. Geografi, klasse og kultur

4.2.1 Klasse og yrke

Gjennom appene kan man treffe personer man gjerne aldri hadde truffet uten, personer med andre interesser, fra andre sosiale klasser, og med andre prioriteringer enn en selv. Dette er noe som kan tenkes at kan gjøre det både vanskeligere, men også lettere å treffe noen som man liker som man vil gå inn i ett forhold med. Dette kan vise til nye former for intimitet hvor klasse, geografi og kultur ikke betyr så mye lengre. Det er utseende og gjerne også personlighet som er det viktigste i starten, siden det er utseende som ofte avgjør om det blir en match eller ikke.

Det virker ut ifra intervju materialet som at yrke spiller en rolle, noe man gjerne kan knytte opp mot klasse, siden man ved diverse yrker ofte tilknytter en viss livsstil. Hvilket yrke noen har kan også være en indikator i ett nettverkssamfunn på hvor ambisiøse noen er. Når man skal opprette nye relasjoner er derfor yrke og mobilitet en god markør. Yrke er en markør på ambisjoner, status, utdanning og liknende, men sett i en helhet kan disse skilles og klasse er mindre viktig, siden klasse sees ut ifra en helhetlig livsstil og identitet, yrke kan være en markør på dette, men kan ikke si noe definitivt om klasse.

Man har kanskje større sjanse for å møte en person man klikker godt med, som har de samme interessene og verdiene som en selv, selv om man ikke bruker apper. Siden man da treffer potensielle personer partnere gjennom venner, kollegaer eller som går på samme utesteder som en selv gjør. Om man ikke nødvendigvis tiltrekkes de samme menneskene som en selv eller finner noen i sin egen sosiale krets som virker interessante kan appene virke godt, på bakgrunn av at man kommer i kontakt med personer en aldri hadde vist eksisterte uten.

Gjennom å treffe mange forskjellige personer kan man kanskje finne ut at de kvalitetene man egentlig hadde bestemt seg for at er viktige, egentlig kanskje ikke er det like vel, og at man egentlig er ute etter noe annet enn hva man hadde sett for seg. Her kan man trekke inn Giddens og rene forhold, disse forholdene varer kun så lenge som behovene og ønskene til de som er i forholdet blir møtt (Hawkes, 2007). Man vet gjerne ikke hvilke ønsker og behov man har i forhold til en annen partner uten å treffe noen personer først. Da kan man gjerne finne ut av hva man trodde man trengte ikke er riktig i det hele tatt, eller man kan finne ut at man har noen ønsker og behov man ikke hadde tenkt over før man har datet noen man ellers ikke ville ha kommet i kontakt med.

Tilbake til dette med yrke og at dette er en markør på ambisjoner gjerne spiller en rolle når det kommer til hvem man velger å sveipe «ja» på, kommer dette frem i flere intervjuer. Man har gjerne alltid noen krav om hvem man ønsker å date og bli sammen med som er veldig

fastsatte. Alle har en eller annen underliggende ide om hvordan de vil at en potensiell kjæreste skal være, hva de skal jobbe med og liknende. Dette kan være lettere å filtrere gjennom dating apper, siden man ofte lett gjennom profilene kan se hva andre jobber med siden de som regel oppgir dette selv.

Yrke var noe som ble oppgitt i flere intervjuer at var ett litt viktig punkt for informantene. Både på grunn av at det skapte en sikkerhet og fordi det kan virke som at man gjerne vil være sammen med noen som har den samme livsstilen som en selv. Og som gjerne og kan gi en sjanse for å oppnå en livsstil som man ønsker, men ikke selv kan oppnå i det yrket man er i. Noe som gjerne kunne være vanskelig før appene siden man som regel da traff andre i sitt eget nærmiljø, som tilhørte samme klasse eller hadde noenlunde likt yrke, eller status som en selv. Så det at det legges vekt på yrke i liker- liker ikke prosessen er noe som kommer opp i flere intervjuer:

Kvinne1:

... Eh ja det tror jeg, jeg vet selv at jeg ikke sveiper på hvis de har «livets harde skole» (i bioen) da er det litt sånn «um niks» og i tillegg så er jeg litt sånn hvis det står at de er butikk ansatt på rema «ok du er 28 år, var det alt du ville i livet?» stå- hvis det står at de er butikk ansatt og student så er det sånn selvfølgelig en ting, men hvis det står kun butikk ansatt så er jeg litt sånn «nei, trenger noen med litt mer ambisjoner»

Kvinne2:

...at man liksom har sjanse der da, sant, og velge mellom eh en tømmer og en advokat sant også hadde man kanskje ikke den sjansen tidligere, at de- folk blir mer bevisst

Man kan altså møte noen på disse appene geografiløst og klasseløst, men det kan virke som at det ikke er så rett frem at det er noe folk ikke bryr seg om. Selv om det ikke er en prioritet og se etter dette, er det mulig at det fremdeles spiller en rolle. Man er gjerne ikke interessert i å møte noen som bor utenfor en viss radius av en selv siden dette kan gjøre det vanskeligere å møtes og bygge ett forhold om det er det man er ute etter. Eller avstand kan sees på som noe positivt om man er ute etter en uforpliktende relasjon og ikke har intensjon om å møte personen flere ganger. Når det kommer til klasse spiller dette liten til ingen rolle, når det kommer til yrke kan dette spille en rolle selv om vi ikke tenker over det. Siden vi har måter å kjenne igjen disse trekkene på, og kan være at påvirker oss ubevisst. Dette er noe som kommer frem for det meste i intervjuer med kvinner, hvor mennene som ble intervjuet stort sett sier at dette ikke spiller noen rolle.

Kvinne2:

... men eh se på hvilket sosialt lag de er fra på en måte, da føler jeg at vi bruker de skjemaene vi allerede har for sånn stereotypisering, haha vi bare anvender det på skjermen sant ehm så hvis noen ser sunn og frisk ut og går på tur så kan du regne med at de er, eh ja litt høyere sosialt på rangstigen da, og står det advokat der så kan du være helt sikker kanskje sant.

Dette kan vitne om at kjærlighets og intimitetsrelasjons-mønstre kan være helt uavhengig påvirkning som religion, kultur, avstand og klasse. De er mer fleksible og kan løsrives fra konkrete møter, men vil fremdeles være innenfor visse begrensninger fordi det kan spille en rolle til en viss grad for noen. Dette vil selvfølgelig variere fra person til person, og trenger ikke stemme for alle. Det foreligger kanskje ett spenningsforhold her siden man har muligheten til å «sveipe» klasseløst og geografiløst. På samme måte som det er variasjon i intervjumaterialet vil det nok være like mye variasjon blant alle andre som bruker appene.

I intervjuene kommer det frem at de fleste legger ut hvilket yrke de har eller om de er studenter. Og hvis man selv legger ut dette, kan man tenke seg at dette også er noe som spiller en rolle for andre. Eller det kan være at man får mer respons på brukeren om man har oppgitt hva man driver med, som igjen kan være en indikasjon på at yrke har noe å si for om man «sveiper» ja eller nei på noen. Dette kommer også frem i ett av utdragene i forrige kapittel. Her sier informanten at hun selv ikke kunne blitt sammen med en sykepleier. Om dette kom frem i noens profil ville hun gjerne ha «sveipet» nei på denne personen.

Kvinne5:

Ehm i forhold til høyere og lavere utdanning så tror jeg kanskje at de gjør det vanskeligere, med at folk skriver på en måte hva de driver med også har folk en mening, de har en mening om alt, så jeg føler at det gjør det vanskeligere, men i forhold til over på en måte hvor du bor og sånn så føler jeg at det er lettere, om det er- jeg føler, ja, jeg vet om mange som på en måte har reist å møttes en helg ehm, selv om de bor langt unna hverandre, så jeg føler der gjør det lettere igjen, men eh når det kommer til akkurat det med utdanning og litt sånn så tror jeg at det er vanskeligere for der er folk mer dømmende på ting og har på en måte- ja folk har på en måte ett bilde av hvem de vil ende opp med fra før av

Yrke kan se ut til å spille en rolle med tanke på som informanten overfor sier, man har ett bilde om hvem man kommer til å ende opp med. Og det kan virke som at om man har en viss utdanning så ønsker man å være sammen med noen som matcher det nivået eller er bedre. Geografi på sin side virker å bety relativt lite for brukerne av disse appene, og at det finnes mange der ute som er villige til å reise lengre strekninger for å møte de man har snakket med på appene. Vi ønsker også å ha alt tilgjengelig uten å investere for mye i dag. Man kan

argumentere for at hvis man først reiser for å treffe noen er dette en stor investering, siden man legger ned tid og energi for å være sammen med denne personen. Det kan også støtte opp om Baumans teori om at vi kun ønsker enkle og korte forhold. Siden at hvis man reiser for å besøke noen er man der i en viss tid, og hvis man ikke ønsker å bruke mer tid med personen er sjansen for å se dem igjen ganske små.

Det kan også være i tråd med Giddens teori om at man kun er i ett forhold så lenge begge parter får det de trenger ut av forholdet (Giddens, 1992). Når man reiser for å besøke noen bruker man gjerne mer tid sammen med noen for å finne ut om man passer sammen og om man kommer til å få det man trenger ut av forholdet med dem. Det kan også motstride Giddens i og med at det kan kreve mer jobb og investering å være i et slikt forhold siden man ikke bor samme sted.

4.3 Menn vs. Kvinner

4.3.1 Seriøse eller uforpliktende forhold

Menn er som regel de som er ute etter useriøse forhold på appene, men det finnes også kvinner. Det kan se ut som at det er flere menn enn kvinner på grunnlag av hva som kommer frem i intervjumaterialet. Her svarte 8 av 10 stykker, alle kvinnene i undersøkelsen, at mesteparten av kvinner som oftest var ute etter noe mer seriøst. Og flest menn var ute etter kortvarige og useriøse forhold, hvor 2 av 10 svarte at menn var de som gjerne var ute etter noe mer seriøst. Men begge kjønn kan bruke appene til å finne kortere forhold og til å øke selvtilliten.

Mann2:

... men jeg tørr nesten å si at kanskje menn er ute etter litt mer seriøse ting, men samtidig så tror jeg også det er mange kvinner som er ute etter seriøse og motsatt

Mann4:

... men det er ofte at jenter eller ja damer bruker det for eksempel for å booste opp egoet sitt mer enn å faktisk finne noe, for eksempel der de bare leter etter sånn eh... ja jeg vet ikke, men tror at de leter etter godkjennelse på en måte

... Og eh menn kan du vel se på som litt mer eh «thirsty» da kanskje

Man kan mulig se dette i lys av Giddens, han skriver om hvordan noen menn er menn som elsker kvinner, men ikke er i stand til å holde seg til bare en kvinne. Giddens trekker frem Casanova som eksempel på en sånn mann. Dette med tanke på hvordan Casanova fremstilles, han sees på som forløperen til James Bond som sees opp til ikke bare av menn, men også kvinner (Giddens, 1992, s. 81). Giddens skriver at menn hadde en makt over kvinner på den tiden siden kvinner skulle være uskyldige og rene til de giftet seg, og denne makten har ikke menn i dag siden kjønnene har blitt mer likestilt (Giddens, 1992, s. 83-84). Man kan kanskje diskutere for at denne kulturen eller holdningene fremdeles henger litt igjen, siden menn alltid har hatt en mer løssluppen seksualitet enn kvinner, og det på ett vis har vært forventet at menn skal «ligge rundt».

Kvinneres seksualitet har i stor grad alltid blitt behandlet annerledes, og blir på mange måter fremdeles det i dag. Den kvinnelige versjonen av Casanova i forhold til dating appene blir gjerne kalt Tinderella, ett ordspill på Cinderella, en Disneyprinsesse. Selv om det å møte noen på en dating app ikke er en handling man finner i romantiske filmer, har senarioet om å møte noen på disse appene blitt fremstilt som ett moderne eventyr. En attraktiv Tinderella venter på sin prins og til slutt «sveiper» begge hverandre «til høyre» og lever lykkelig alle sine

dager (Duguay, 2017, s. 352). Noe man kan tenke seg at mange kvinner ønsker seg siden man har vokst opp med disse historiene og mange ønsker en handling i sitt eget liv som er likt det man kan se i en film. Begrepet Cinderella brukes som en mindre romantisk betegnelse for en Tinder date eller «hook up». Begrepet kan brukes positivt bare som en referanse til en tinder versjon av en prinsesse, eller ha en negativ betydning som brukes for å påføre kvinner som er på appene for tilfeldig sex skam (Sommer, 2018).

Det har som regel ikke så mye å si hvis en mann har ligget med mange, men det vil som regel vekke oppsikt om en kvinne sier at hun har ligget med like mange. Og dette vil mest sannsynlig ikke være positiv oppmerksomhet. Det kommer helt an på hva slags holdninger personer rundt har, hvor noen ikke ville ha brydd seg og andre ville ha sett negativt på personen, noe som også kommer frem i intervju materialet. Noen mener at det er lite dømming av kvinner for å bruke appene til å finne korte forhold, og at kvinner har en friere seksualitet nå i dag enn før. Men det kommer også frem i intervjuene at man er redd for å dømmes for dette:

Kvinne2:

... men jeg vet jo også at fremdeles så er det dumt for jenter å være den som blir sett på som løs, det er jo ikke forsvunnet ...

Kvinne4:

... altså jeg vet for min egen del at jeg har noen venninner der jeg- jeg har ikke noe problem med å si hvor mange jeg har ligget med til de, fordi jeg vet at de på en måte ikke, det betyr ingenting for de, men så har jeg andre venninner hvor jeg, jeg vet ikke om jeg tørr å si det fordi jeg er redd for at de kommer til å dømme meg, men det er bare fordi jeg er usikker på de da så det er ikke sikkert at de hadde dømt meg hvis jeg hadde sagt noe, men ja du vet ikke og du vil ikke sette deg selv i den situasjonen så da lar du bare heller være, i alle fall jeg da

Her kan appene komme inn å spille en positiv rolle. Hvis man skulle møte andre for korte uforpliktende forhold før gjorde man gjerne dette på en bytur og under påvirkning av alkohol. Når man er ute er man som oftest med venner, og de man ender opp å ta med seg hjem eller gå hjem med er som regel med sine venner. Hvis man flørter med noen eller tar med seg noen hjem er det sannsynlig at dette blir lagt merke til av ganske mange personer, spesielt om det skjer flere helger på rad. Det kan gjerne virke ukomfortabelt for mange, for begge kjønn, og det er en måte rykter kan starte på. Kanskje spesielt om kvinner har en vennegjeng som ikke er fullt så positive til den seksuelle frigjøringen som en selv er.

Mann1:

... sånn at hvis man møter en person for eksempel ansikt til ansikt så er det jo kanskje på en fest eller liknende da, så da er det jo andre som kjenner den personen, så får man jo høre at «åja ho har jo ligget med han og han» eller «han har ligget med ho» og sånt så det kan nok hjelpe til på det ja, men jeg føler jo også at eh det tankesettet er jo, begynner egentlig å gå litt ut, for jeg føler at folk flest begynner å innse at eh det man er jo ikke hore hvis man ligger med flere mennesker eller videre, men det er jo fortsatt mange som tenker sånn, men jeg føler jo at det er en mye eldre gruppe da, jeg føler unge mennesker i dag generelt er mye mer liberale og åpne...

Kvinne1:

... mindre stigma rundt at eh å kanskje kvinner og bare har lyst på ett ligg en gang iblant, og eh det tror jeg appene har vært ganske flinke og hjelpelige med da at de ikke trenger å være så frempå på byen, men kan heller være det på en app som gjør det litt mindre.. at du ja, så jeg tror det kan ha hjulpet egentlig ganske mye på at kvinner og kanskje bare og bare vil ha sex med noen, vi ikke vil ha forholds greier helt enda.

Når appene kommer inn kan man snakke med og møte andre uten at noen vet om det. Man kan også bruke appene over alt om dette er på jobb, hjemme på sofaen eller når man er ute og fester. Avtaler man inne på appene om man skal møte noen er det bare en selv og den man møter som i utgangspunktet vet om dette, og man kan selv styre hvor mye man vil fortelle venner. Man har gjerne mer kontroll på hvilken informasjon som kommer ut, og kan slippe at det går rykter. Siden ganske mange har appene eller har brukt dem selv på ett eller annet tidspunkt, har man gjerne brukt appene til det samme selv. Og vet at det kan bety mye forskjellig om noen sider at de har vært på en «Tinder» eller «Happn» date. Og siden man selv har brukt appene kan det være at man vet at hvis man dømmer noen andre, vil man også selv dømmes av andre. Så det å dømme noen andre for å bruke appene vil være som å kritisere seg selv.

Man kan gjerne da si at man gjennom appene kan ta og får litt mer kontroll over sin egen seksualitet. Her kan man trekke inn Giddens og den plastiske seksualiteten, siden det er nettopp dette den representerer. Giddens mente at sex ble løsrevet og differensiert fra reproduksjonens skyld da den plastiske seksualiteten vokste opp. Og at hvert individ har eierskap over sin egen seksualitet, altså man bestemmer selv hva man gjør med sin egen kropp (Giddens, 1992).

Man har gjerne i noen tilfeller mer kontroll over situasjonen siden man gjerne har bestemt seg på forhånd hva denne relasjonen skal være når man «sveiper» og snakker med andre inne på dating appene. Noe som kan gjøre at dømmingen man noen ganger ser eller kanskje føler på ikke er like mye til stedet. På en annen side kan det være at man får uønsket

eller feil feedback på meldinger slik at man må finne andre måter å gå frem for å få ønsket type respons. Men dette er gjerne indirekte måter dating appene kan påvirke på, og stemmer gjerne ikke for alle. Man kan gjerne også se dette i lys av Foucaults Panoptikon, man har tid til å finne ut om personen er den de utgir seg for å være enten ved å snakke med dem eller ved å se gjennom andre sosiale media. Man har derfor mange måter å overvåke andre på og finne informasjon som kan peke på om personen er ærlig om hvem de er eller ikke, på samme tid som andre kan gjøre det samme for å finne ut om deg (Foucault, 1995). Noe som også kommer frem i intervjumaterialet:

Kvinne1:

jeg pleier som oftest å ville ha etternavn og alt sånn som det før jeg møter noen sånn at jeg kan stalke de på facebook og se om vi har noen fellesvenner og alt sånn som det, og da kan jeg spørre fellesvennene mine om denne personen, om hvordan de er i virkeligheten, så det er jo en måte å gjøre det på da, å få litt mer info, å stalke litt mer enn tinder profilen deres, kanskje se på instagrammen, sjekke ut facebooken, ja gjøre litt research da før du møter denne personen

4.3.2 Kvinner med kontrollen

Hvis det er slik at menn som regel er ute etter uforpliktende kortvarige forhold, og kvinner flest er ute etter lengre forhold, kan det tenkes at kvinner ikke snakker med hvem som helst på dating appene. Og kun velger å møte de «matchene» hun virkelig er interessert i. Og om det er uforpliktende forhold kvinnene er ute etter, vil kvinner fremdeles ha sjansen til å være kresne på grunn av at mengden menn som er interessert i henne som regel er større enn mengden kvinner som er interessert i uforpliktende forhold. Man kan kanskje da si på grunnlag av dette at kvinner sitter med makten på dating appene. Noe som står litt i strid med hva Giddens skriver om den plastiske seksualiteten. Giddens skriver at selv om det er mye positivt i den plastiske seksualiteten kan man ikke se bort ifra den kjønnete definisjonen av erotikk, og at dette kommer frem igjennom at pornografi fremdeles i stor grad defineres gjennom menns blick og ikke kvinners (Hawkes, 2007). Denne skjevheten kommer også frem i intervjumaterialet:

Mann4:

det er ekstremt mye lettere for damer å finne seg en mann enn omvendt ... jeg vet ikke, jeg har kun bare hørt på litt studier og sånt, men jeg vet ikke om det er, det er ett studie der det er sånn eh 80% av de liksom top fineste damer kan få liksom hvem som helst eller noe sånt, det er en sånn 80-20 regel men jeg husker den ikke helt, men top 20 prosent av damer kan få top 80% av menn tror jeg...

Studien som tas opp her handler om Hypergami og Pareto regelen. Teorien tas som regel opp i sammenheng med ett miljø som har kommet til overflaten de siste årene og kalles for Incel miljøet. Pareto regelen går ut på at 80% av konsekvenser produseres av 20% av årsakene, og stammer fra at Pareto observerte at 20% av Italias befolkning eide 80% av landets ressurser (Dunford mfl., 2014, s. 141). Hypergami knyttes sammen med denne regelen og er ifølge Van den Berge når en kvinne gifter seg med en mann som har høyere sosial status enn seg selv eller er bedre enn hennes egen familie (1960, s. 83). I denne sammenhengen vil dette forstås som at 20% av de guttene eller mennene som er de mest attraktive, mest maskuline og liknende, er de som vil ha sjansen på 80% av de mest attraktive kvinnene. Og at grunnen for at dette funker er fordi kvinner gjerne vil være sammen med noen som har en høyere sosial status enn seg selv, eller er mer attraktiv enn hun selv er. De som støtter denne teorien mener at dette henger sammen med den seksuelle revolusjonen, eller det som man gjennom Giddens identifiserer som plastisk seksualitet.

Som nevnt tidligere kommer det frem at man ikke nødvendigvis «sveiper» helt uten å bry seg om yrke, og at dette var noe som i stor grad var til stede i intervjuer med kvinner. På en side kan det virke som om denne 80-20 teorien har noe for seg siden det kommer frem i intervjumaterialet at yrke faktisk spiller en rolle for noen. På en annen side er man også nødt til å se på årsakene til hvorfor dette spiller en rolle. Kvinners plass i samfunnet har også forandret seg drastisk historisk etter den seksuelle revolusjonen, og som en konsekvens av dette har også menns posisjon i samfunnet forandret seg. I tillegg til dette kan man ikke se bort ifra den ikke fullt så positive siden av plastisk seksualitet som Giddens trekker frem omhandlende menns kontrollerende blick på seksuell lyst og nytelse (Hawkes, 2007).

Gjennom Giddens og den plastiske seksualiteten kan man da argumentere for at kvinner har fått en mer sentral rolle å spille i sine egne liv. Kvinner kan selv bestemme når de vil stifte familie, om dette er noe de ønsker i det hele tatt. Kvinner tar også mer og mer høyere utdanning, og andelen kvinner som fullfører master og doktorgrader øker raskere enn det den øker for menn ifølge en artikkel publisert på SSB (Sundberg, 2019). Dette er noe som kan være med å forklare hvorfor kvinner i dag gjerne har høyere krav til en partner enn det de kanskje hadde før. Hvis man har ett visst utdanningsnivå eller lever en spesiell livsstil, ønsker man gjerne å ha en partner som er på samme nivå som en selv eller høyere. Hvor menn gjerne kunne velge mere fritt før siden man som kvinne nødvendigvis ikke hadde så mange valg, ikke arbeidet og ikke hadde utdanning. Som kvinne før satt man kanskje mer fast i den klassen og livssituasjonen man var født inn i, er kvinner i dag på noenlunde samme nivå som menn og har begynt å stille krav tilbake.

Hvis man også ser tilbake litt tidligere i teksten hvor menn alltid har kunnet ligge rundt og hatt idoler som Casanova og James Bond. Har kvinner gjerne byttet ut bildet av at man skal sitte å vente på en prins og tatt til seg noen av karakteristikkene som gjerne var forbeholdt menn før. Kvinner har kanskje også begynt å date flere personer og utforske seksualiteten sin på samme måte som menn har alltid har hatt tilgang til å gjøre. Altså har kvinner grepet sjansen innenfor den plastiske seksualiteten og kan være Casanova på lik linje med menn, men med risiko for å møte kritikk for dette. Man ser fremdeles at det kan virke som om menn er det kjønnet som med overvekt i intervjumaterialet er det som sees på som er mest frie og er ute etter de korte uforpliktende forholdene:

Mann5:

Jeg eh er ganske sikker på at det er mange flere gutter som er der bare for å få seg noe og ikke har det- ikke går seriøst inn for det enn jenter de flest- jeg tror nok det er flere jenter som er der for å treffe noen som de ønsker noe mer langvarig med, men jeg tipper ... tipper i vertfall halvparten av guttene ikke er der for å finne seg noe seriøst, så jenter legger kanskje litt mer i det vil jeg tro

Kvinne5:

...men jeg føler, men det går nok begge veier litt lett å sitte å si det som jente, men jeg føler jo på en måte at guttene kanskje kan bruke det mer for bare å få seg ja ett one night stand eller ja ikke noe seriøst, men jeg ja, som jeg sa litt tidligere så føler jeg at det er flere og flere seriøse brukere som bruker det for å treffe noen de kan date på en måte, ikke bare for gøy, men når de på en måte som vil ha det for gøy, de føler jeg ofte, de gir beskjed om det da

At kvinner sitter med makten på appene kan man kanskje da vise gjennom å kommersialisere forklaringsmåten, siden menns etterspørsel for korte uforpliktende forhold er større enn tilgangen er. Det kan virke som kvinner oftere er ute etter seriøse forhold og er gjerne derfor mer kresne på hvem de velger å «sveipe» på, snakke med og avtale et møte med i virkeligheten. Dette vil ikke nødvendigvis si at man som kvinne har alle fordeler, men at man gjerne stiller litt sterkere. Samtidig kan man ikke se bort ifra at selv om man selv er ærlig på hva det er en er ute etter på dating appene, er det ikke sikkert at alle andre som man «matcher» med er ærlige på hva de er ute etter. Hvis man selv har sagt eller har skrevet i «bioen» sin at man ikke er ute etter korte uforpliktende forhold, og personen man snakker med er det, kan det godt være at den andre velger å ikke si hva det er de egentlig er ute etter, eller pynter på sannheten for å ikke ødelegge sjansene sine. Dette kan stemme godt overens med hvordan Bauman ser forhold, vi konsumerer dem og andre personer på samme måte som vi konsumerer varer. Dette blir verken

sett på som riktig eller galt siden man handler ut ifra hva det er man selv ønsker, og behandler andre på en måte som er riktig i den kulturen vi lever i (Best, 2018, s. 5).

På samme tid kan det også være at flere er mer åpne om hva det er de er ute etter siden det vil være bortkastet tid for brukerne å snakke med noen og gjerne aldri få til ett møte. Det vil da gjerne ikke være fruktbart å lyve siden man aldri er garantert at man kommer til å møte den man snakker med i virkeligheten. Man kan også komme i kontakt med veldig mange mennesker gjennom dette mediet, og man vil alltid finne noen som er der av samme grunn som en selv. Man vil alltid møte noen, men man må gjerne skru ned på de kravene man har til hvordan personen skal se ut, eller hvor godt man liker personen personlighetsmessig.

Hvis man skal gå ut ifra stereotypene, noe man må gjøre i prosjektet i og med at 10 personer ikke er nok til å generalisere for alle brukerne av appene, kan man kanskje si at menn tar det de får fordi at de er ute etter korte uforpliktende forhold. Hvor godt man passer sammen personlighetsmessig eller hvor attraktiv man finner hverandre spiller kanskje ikke en så veldig stor rolle da. Samtidig kan man si at dette gir kvinner en sjanse til å luke ut de man ikke er interessert i. Hvor man før hadde en mye mindre arena å møte nye personer på har man gjerne en større sjanse til å møte noen som oppfyller de kravene man har. Samtidig som man unngår å møte noen eller date noen som egentlig ikke er interessert i noe som er langvarig. På bakgrunn av dette kan man si at kvinner er mer i kontroll når det kommer til dating appene enn det menn nødvendigvis er.

Hvis man skal gå litt tilbake til at ikke alle er liker ærlige med hva det er de egentlig er ute etter på appene kan dette føre med seg om ikke konflikter, men gjerne ubehagelige situasjoner. Det kommer frem i intervjuene at de fleste som regel er ærlige, men at det alltid finnes noen som ikke er det. Det kommer frem i intervjumaterialet:

Mann1:

... og gjort litt flere krav og sånn ting, så kunne det heller vært en annen app for de som ønsker og søker bare noe helt sporadisk og ikke noe fast i det hele tatt, at man kanskje kunne skilt det litt mer istedenfor at alt går gjennom samme sted fordi da blir det jo igjen my konflikt med at folk har forskjellige ønsker og folk ikke ser etter samme ting i livet.

Kvinne4:

... si to stykker for eksempel bestemmer seg for å møtes, den ene tenker at nå er jeg på en date fordi jeg skal bli kjent med dette mennesket og kanskje det kan bli noe mer, og den andre tenker nå er jeg på date og forhåpentligvis får jeg sex og det er alt jeg vil ha, så er jo det en konflikt, at det kanskje ikke kommer så tydelig frem da hensikten til alle når de er der inne.

Om man ikke på forhånd har snakket om hvilke relasjoner man er ute etter å finne på dating appene kan dette komme frem om man avtaler å møtes. Det kan da være at man kommer til daten med to forskjellige forventninger for hva denne daten kan føre til. Noen forventer gjerne at det bare er en kaffe eller en øl hvor man avtaler å møtes til en ny date om den første går bra. Mens den andre parten kan ha en forventning om at møtet skal føre til noe mer enn bare en kaffe den kvelden, for så å ikke treffes igjen etter dette. På samme tid er dette en konflikt som også kan oppstå om man skal på date med noen man har møtt i virkeligheten ikke på internett, selv om det kanskje kan være litt lettere å finne ut av hvilke hensikter den andre har om man møter dem ansikt til ansikt. Siden det kan være lett å selge noen ett bilde av hvordan man er over internett, selv om dette ikke nødvendigvis stemmer.

4.4 Refleksiv konstruksjon av intimitet

4.4.1 Å være på scenen

Turkle skriver som nevnt tidligere at det kommer frem i forskningen hennes at personer som er sjenerte i virkeligheten får en sjanse over internett de ikke ville hatt uten. De tørr kanskje over internett å være mer åpne og ta kontakt med andre (Turkle, 2011). For sjenerte personer vil dating appene være en god arena og kan være en god opplevelse i og med at internett fjerner en del av de hindrene som gjør at man ikke tørr å ta kontakt med andre hvis man møter dem i virkeligheten for eksempel på universitetet eller gjennom venner. Det kan også være tilfelle at noen som er utgående i virkeligheten også kan ta med dette inn på internett og få enda mer respons enn det de gjør i virkeligheten:

Kvinne5:

Ja jeg tror at det endrer seg, for det har jeg merket bare selv og, det har vært ganger jeg har liksom slettet det og lastet det ned ett par ganger og ofte, ja ofte så føler jeg jo gjerne at de første gangene så er det litt sånn å nå går jeg inn og ser om jeg ser eh, jeg går innpå bare for å se hva som finnes liksom av profiler, men etter hvert så blir du lei av det og, å bare sitte sånn, så endrer det seg nok etter hvert og ja liksom at eh ja ok hvorfor skal jeg ikke bare prøve, men sånn som hvis man første gang laster det ned så er det på en måte noe ukjent og litt spennende, skummelt også er det det der, jeg vet ikke men å komme over den kneiken å faktisk treffe noen derfra da, men jeg føler at det endrer seg ja, det tror jeg også kan det endre seg andre veien og at du er innpå for å treffe noen så har du ikke noe kjemi med noen eller de er ikke noe spennende de du snakker med, så blir det til at nei, så blir det bare tidsfordriv, sitter bare der og bruker det og sveiper og håper du finner en annen liksom

Her vil Goffmans inntrykksstyring og dramaturgiske perspektiv kunne gi god innsikt. Man kan utgi seg selv for å være mer utgående enn det man egentlig er, noe som kan hjelpe en å komme i kontakt med og møte andre som ikke vet at du egentlig er stille og sjenert. Man kan på samme tid teste ut hva det er andre reagerer best på og lære hvilke bilder en skal bruke for å få bedre respons, om man skal ha en lang eller kort «bio». Man kan fjerne eller legge til ting og pynte på seg selv og sin personlighet på en måte for å få bedre respons fra andre. Samtidig kan det inntrykket man prøver å gi av seg selv gjennom dating appene være for forskjellig fra hvordan man er i virkeligheten. Det kan være vanskelig å spille rollen om man møter noen man har snakket med på appene i virkeligheten og gi det samme inntrykket her som man gjør over internett (Goffman, 1959). Dette kan være ødeleggende uansett hvilken type relasjon man er ute etter fordi den man møter kan ha følelsen av at man har løyet om hvem man er.

Teknologi påvirker oss, dette er ingen hemmelighet, men noe det kan virke som vi glemmer er at vi også påvirker teknologien. Når man skal knytte dette til appene kan man se på det på to måter, appene påvirker hvordan vi bruker dem og vi kan påvirke hvordan vi bruker appene. Hvis man skal se litt enkelt på dating appene så er de et verktøy vi benytter oss av for å komme i kontakt med andre gjennom de funksjonene appene tilbyr oss. Hvordan vi bruker dating appene vil være opp til oss selv, selv om appenes rykte også kan være med å påvirke hvordan vi bruker appene. Noen bruker gjerne også appene på en uærlig måte fordi de har funnet ut at det er en måte å få det de er ute etter ut av relasjonene de bygger. For eksempel kan noen utgi seg for å være ute etter en langvarig relasjon selv om de egentlig kun er ute etter en kort og uforpliktende relasjon.

4.4.2 Selvtillit og selvfølelse- et datingblikk

Noe som kommer frem i intervjumaterialet er også hvordan appene påvirker brukerne når det kommer til selvtillit og selvfølelse. På samme måte som appene kan hjelpe med å komme i kontakt med andre kan man også risikere å ikke få den responsen man ønsker. Om dette er i form av «likes» og «matches», om det handler om «ghosting» eller personer som ikke er hyggelige. Når man legger seg selv ut på en app som en dating app, eller hvilket som helst sosialt media for den saks skyld, åpner man opp for at andre personer kan dømme en.

Kontoen man har på dating apper og sosiale media når frem til mange flere mennesker på en dag enn det man gjør personlig. Og man har ikke kontroll på hvem det er som ser bildene eller hva man har skrevet om seg selv, siden dette er åpent for alle som har en bruker på appene. Disse personene vil også gjøre seg opp en mening om deg og den personligheten man fronter på appene. Brukerne som får opp profilen din kan også vise denne til andre, for selv om det er mest vanlig å bruke dating appene alene, er det også vanlig å vise bilder og meldinger man får av andre til venner. I tråd med hva Turkle skriver om at man egentlig aldri er helt privat, siden man aldri kan vite om personen i den andre enden kommer til å vise meldinger eller bilder man har sendt videre (Turkle, 2011). Man kan gjerne også forvente at noen personer oppfører seg annerledes over dating appene, enn hva de hadde gjort om man hadde møtt dem ansikt til ansikt. Dette skriver Turkle også om, i hennes studie hadde noen jenter spilt dataspill over internett med en gutt de kjente fra skolen, hvor gutten hadde oppført seg på en relativt ufin måte som ikke stod i stil med hvordan de kjente han fra før av (Turkle, 2011).

Dette er gjerne også noe som lett kan oppstå når det kommer til dating appene. Bare at det her er ett fåtall, eller ingen som kjenner deg, siden man kan styre hvem man ønsker å snakke med gjennom hvem man «liker» og «matcher» med. Ønsker man ikke å snakke med noen

«liker» man ikke personen. På denne måten kan man oppføre seg som man vil tilsynelatende uten direkte konsekvenser. Med unntak av at man ikke vil oppnå en date ansikt til ansikt hvis man oppfører seg dårlig med de man «matcher» med. Det kan også være omvendt at man over internett gir fra seg et godt inntrykk, slik som Goffman skriver om, men at man forandrer det inntrykket eller ikke klarer å gi fra seg samme inntrykk når det kommer til møter ansikt til ansikt.

Mann3:

... på en app eller på- eller på sånn facebook eller instagram sånn generelt på nett så er det veldig enkelt å bare skrive ting, det- det er ingen problem, men når du møter en person i den virkelige verden så er de der, du er face to face og da kan det være at du er mer innelukket, du føler deg mer sjenert eller det spørs jo og hva slags person du er, men jeg har opplevd selv at liksom jeg er mer innelukka med folk i den virkelige verden enn over en app, (M:mhm), du ser ikke personen og du ser ikke reaksjonene deres.

Som man kan se er det at man kan oppføre seg annerledes på internett og ansikt til ansikt også noe som kommer frem i intervjumaterialet. Personer som gjerne er sjenerte eller ikke nødvendigvis er de som tar kontakt med andre i virkeligheten kan ha lettere for å møte og ta kontakt med andre over internett. Og også personer som er utgående generelt, siden det er mer akseptert å ta kontakt med andre over internett. For noen som er sjenerte og tilbakeholdne, kan dating appene være en lett arena og møte andre på siden det er lettere å styre hvilket inntrykk man ønsker å gi fra seg. I tråd med Goffmans dramaturgiske perspektiv, vil man på dating appene være «front stage» når man snakker med andre. Det kan også være at man ikke er helt komfortabel med å snakke med folk på disse appene og at man føler på dette. Men om man starter og svarer på meldinger er dette noe som blir værende i «back stage». Det kan altså være at man sitter og synes at det er ubehagelig å svare på en melding, eller at det er ubehagelig å selv starte en samtale siden man ikke vet om man kommer til å få svar, bli ignorert eller liknende. Men dette er noe som ikke vises til personen man sender en melding til med mindre man skriver dette, siden aktøren er alene og kan skjule dette (Goffman, 1959).

Hvilke bilder man velger for å promotere seg selv vil gjerne spille en rolle siden andre vil se på hvordan man kler seg og hvilke typer bilder man legger ut. Først og fremst for å se hvordan du ser ut, men også kanskje for å finne ut noe om hvordan man er som person, hvordan man kler seg, hvilken klasse man hører til og liknende. Det man skriver og legger til av skriftlig informasjon om seg selv vil også være med å forme inntrykket man ønsker at de som ser ens profil skal få av deg. Man tar gjerne på seg en rolle som er en forbedret versjon av seg selv, og fremhever gjerne ens positive sider på en måte som kanskje ikke stemmer helt overens med

virkeligheten. Her er man i tillegg synlig for andre brukere hele tida, så brukeren din vil alltid være i «front stage» modus. Man vil gjerne også skifte hyppig mellom å være i «front stage» og «back stage», men de andre slipper aldri inn i «back stage» siden man sitter skjult for dem. Man bruker også inntrykksstyring for å kunne gi det inntrykket man ønsker å gi av seg selv til andre (Goffman, 1959). Dette fordi når man er ute av appen gjør man gjerne ting som bryter med rollen og inntrykket man gir på appen, og hvis man får en melding eller går inn på appen må man skru på og gå inn i rollen igjen, som gjerne er morsommere, mer pratsom eller liknende enn det man er i virkeligheten. Dette kommer også frem i intervjuene:

Mann1:

...at ehh i vertfall kvinner da så er det veldig mye mer my- eller altså egentlig begge, begge er veldig mye på det å vise frem kroppen sin på, fordi det er jo det første man dømmer etter er jo bildene... også er det jo å ha med ett bilde med hunden din så får du ekstra likes bare på grunn av det å sann også er det jo at- også må jo menn også skrive hvor høye de er i bioen sin da på grunn av, ja litt sann at eh han, ja krav om at en må være så og så høy eller liknende

En av informantene mente for eksempel på spørsmål om det er forskjell på å møte folk ansikt til ansikt og på en app at man er mer ekte når man møter folk ansikt til ansikt:

Mann5:

Ja det vil jeg tro, da er det vertfall vanskeligere å skjule hvem du egentlig er, og ofte sant så er det mye lettere å være pratsom på en app, du kan sitte og skrive og chatte og det du kan ha litt betenkningstid og det er lettere å komme på noe å si, mens ansikt til ansikt så kan det da være mye verre å holde den samtalen gående

Inntrykksstyring er en stor del av dating generelt, og når man møter noen man ikke kjenner så godt fra før. Men når man møtes ansikt til ansikt er det begrenset hvor mye man kan styre dette inntrykket. Man kan gå inn for å være pratsom og hyggelig, men det kan være vanskelig å opprettholde denne rollen hvis dette ikke er hvordan man egentlig er. Utseendet er også vanskelig å pynte for mye på i virkeligheten, man kan selvfølgelig bruke sminke, klær som sitter bra og fremhever det man ønsker å fremheve og fikse håret. Men det er vanskelig å gjøre seg selv, høyere, slankere, eller mer trent ansikt til ansikt. Dette er mye lettere å gjøre over internett siden personen ikke kan se deg og må stole på det en forteller om seg selv og den en velger å vise av seg selv på bilder.

Det som kan gjøre dette med roller og inntrykksstyring vanskelig og kan spille inn her, er hvis man avtaler en date med noen man har snakket med. På en side har man hatt muligheten til å snakke og bli kjent før man møtes, slik at det ikke er en helt fremmed person man møter. På samme tid kan denne overgangen være ganske vanskelig, man har gjerne klart å vise en side

av seg selv som er mer utgående, mer pratsom eller morsommere enn når man må respondere med en gang. Nå er man også nødt å ta innover seg de spontane reaksjonene den andre har på det du sier, noe man ikke trenger å gjøre over internett. Man har kanskje også pyntet litt på hvordan man ser ut, om hvor høy man er eller brukt bilder som er litt ekstra flatterende eller liknende. Man mister også den tryggheten man har gjennom å sitte bak en skjerm, den andre kan lese kroppsspråket ditt, man må opprettholde øyekontakt og ta stilling til andre elementer enn man trenger å gjøre over internett:

Mann5:

Nei det er jo positivt sikkert for de som kanskje sliter med å snakke og sliter med å åpne seg opp, men da kan jo overgangen bli desto større når man møter de på ekte tenker jeg, så det kan være en litt sånn falsk trygghet tror jeg

Informanten her sier at det å kommunisere gjennom appene fører med seg en falsk trygghet. Det vil i at tryggheten Turkle snakker om at man har via å snakke over internett, ikke nødvendigvis bare er positiv. På samme måte som den gir deg friheten til å snakke med andre på en mer komfortabel måte som passer deg bedre, kan det være at denne tryggheten ikke kan eller vil overføres til ansikt til ansikt relasjoner.

Det kan som nevnt over være at man har prøvd å gi inntrykk gjennom dating profilen og andre sosiale media om at man er mer sosial, utgående og liknende enn det man er. Det kan også være at man har oppgitt uriktig informasjon om hvordan man ser ut. For eksempel har man gjerne sagt at man er høyere, eller brukt flatterende bilder som ikke egentlig viser hvordan man ser ut. Om man har forbedret seg selv for mye på appene kan dette slå ut negativt om man velger å møte noen, fordi man da ikke er den personen man har utgitt seg for å være. Det kan være at man ikke snakker like fritt, eller klarer å holde samtalen gående, eller at man ser for forskjellig ut i virkeligheten i forhold til hvordan man ser ut på bildene sine. Dette, samt en slik situasjon kommer frem i intervjuene:

Kvinne1:

...utenom han ene fyren som sa at han var 1.74m og var sånn lavere enn meg som er sånn 1.65m så det- det var trist

...det er jo mange som kanskje pynter litt på sannheten, lager ett glansbilde, men selvfølgelig gjør du det, du lager liksom forsiden av boken her og det er liksom det som selger og du må jo nesten det så selvfølgelig tar du jo alt med en liten kopp te, men det er jo liksom noen ting som er litt for ille å pynte på da, men jeg forstår jo kanskje at de ikke nevner alt det verste...

Det kan virke som de fleste er innforstått med at de fleste utgir seg for å være bedre versjoner av seg selv. Man er klar over dette og velger å stille seg kritisk til informasjonen man får om andre. Noe som kan være forståelig siden man ønsker å gi fra seg ett godt inntrykk og øke sjansene sine for å få flest mulig «likes». Men det kan være at det å pynte på utseende som kommer frem når man møtes ansikt til ansikt sees ned på. Det er noe som er vanskelig å opprettholde i virkeligheten og kan føre til en avvisning. Det vil heller ikke være noe vits i å sette opp et møte med noen i virkeligheten om man har pyntet for mye på utseende siden man da kanskje setter seg selv opp til å bli avvist. Dette med å lyve på for eksempel høyden sin som nevnes i utdraget fra intervjuene kan være ett eksempel på inntrykksstyring og «front stage» tatt for langt. Fordi den man møter på en måte tas med inn i «back stage» når man møtes ansikt til ansikt og kan se at man har løyet eller spilt en rolle (Goffman, 1959).

Turkle kan også trekkes inn, hvor Turkle skriver at det både er høy og lav risiko å pynte på sannheten eller lyve på sosiale media (Turkle, 2011). Det er det som også kommer frem her, man kan på mange måter fremheve sider av seg selv som man synes er positive, men man må finne en balanse på hvor mye man kan endre på selv og sin personlighet. Endringene kan være gode nok til at de setter deg i ett bedre lys, men kan ikke være så drastiske at det er noe som gjør at de man møter vil reagere på det når man møtes.

På samme tid kan man diskutere hva antallet «likes» og «matcher» gjør med selvtiliten vår. Det kommer frem i intervjuene at man blir påvirket av denne oppmerksomheten, og at man kan påvirkes i både positiv og negativ retning. Hvis man får mange «likes» og «matches» kan dette være en bekreftelse på at man er attraktiv og interessant nok for andre. Og at man er dette for personer man selv finner attraktive. Dette kan få en til å føle seg bra og kan gjerne føre med seg at man får bedre selvtilit. Får man lite «likes» og «matcher» kan dette virke motsatt og kan gjerne føre til at man får dårligere selvtilit siden man ikke får den bekreftelsen man er ute etter, og ikke blir likt tilbake av de personene man selv finner attraktive. På spørsmål om appene kan påvirke selvtilit eller selvfølelse svarer informantene at man blir påvirket:

Mann1:

Ja definitivt, hvis man for eksempel legger til ett nytt bilde på eh tindern sin da, så forventer man å få masse flere swiper, men så får man ikke det i det hele tatt så er jo det en, ett slag i beltestedet for de fleste, eller hvert fall, i hvert fall i dagens samfunn hvor det er så mye fokus på det å fremstå som perfekt på sosiale media, også hvis man da ikke plutselig får den oppmerksomheten man søker, at eh at det fører nok med seg negative eh konsekvenser for den personen, at den ikke føler at den strekker til eller at den ikke er pen nok eller ikke smart nok eller ja alt

Kvinne 4:

...for min del da så var det i en periode hvor jeg hadde blitt dumpa av en jeg holdt på med også følte meg veldig dritt, at jeg ikke var verdt så mye, at jeg ikke var god nok og liksom de tingene der, du prøver jo å finne ut hvorfor ble jeg dumpa, også fikk jeg tinder og plutselig så var det, følte jeg da masse folk som var, de skrev til meg når jeg fikk en match også var det «oi du var søt, du virker hyggelig, og du virker ditt» og plutselig så ble det bare så masse komplimenter på en gang, og da tenkte jeg «å shit kanskje jeg er noe like vel», så da var det liksom med på å styrke selvbildet mitt da, men der er jo litt dumt at det skal komme fra andre folk det bør jo komme ifra deg selv, det bør jo ikke komme fra at folk skriver til deg på tinder, men akkurat der og da så hjalp det veldig

Her kan man også trekke linjer til sosiale media generelt, og det er gjerne ikke så rart fordi «likes» eller liker klikk er en sentral del av sosiale media. Hvor man i dating appene har ett ekstra lag ved at man må bli «likt» av andre for å kunne starte å bygge en relasjon til noen. Hvis man ikke får noen «likes» av personer man har likt på dating appen kan man heller ikke ta kontakt med dem inne på appene. I det ene utdraget fra intervjuene trekkes det også frem at selv om informanten opplevde å få bedre selvtillit gjennom appen, var dette noe hun opplevde som negativt. Man får oppmerksomhet fra mange personer på en gang som sier mange fine ting om en, og dette er noe de fleste setter pris på å høre. Men det som er dumt er at man gjerne styres såpass mye av hva ukjente mennesker synes om deg, når dette er noe som bør komme fra en selv.

Man kan altså se på oppmerksomheten man får gjennom via appene som en bekreftelse på at man blir likt og har mange gode sider. Samtidig som at det kan virke motsatt ved at man kan få en knekk på selvtilliten om man ikke får mange «matcher» eller personer ikke sier fine ting til en. Man kan gjerne føle at man ikke er attraktiv nok eller interessant nok, og derfor liker ikke andre deg. Det å være i kontakt med andre er også noe vi ønsker, og Turkle skriver at man blir stimulert av tilkoblingen vi kan ha til andre, meldingene vi får og liker klikk vi får på bilder. Og disse liker klikkene blir til en kilde for dopamin for oss, vi føler oss bra når noen sender oss en melding eller liker bildene eller innleggene våre. Det er derfor også en fysisk forklaring på hvorfor man kan føle seg ekstra bra om man får mange «matcher» (Turkle, 2011).

Det som også gjerne kan være negativt er hva andre sier til deg i samtaler siden alle på internett ikke er like hyggelige. Slik som Turkle skriver om gutten som begynte å oppføre seg annerledes da han spilte spill med noen jenter han kjente fra før over internett, jentene kjente han som sjenert og stille, men i spillet var han ufin og aggressiv. Dette er også situasjoner som kan oppstå på appene, her vet man dog ikke hvordan personen egentlig er, man kan kun gå ut ifra hvordan de oppfører seg på appen. Men terskelen for å være ufin mot andre eller avvise

noen på mindre greie måter er nok lettere på en dating app når man sitter skjult bak en skjerm. Som igjen kan trekkes til Turkle, siden vi sitter trygt bak skjermene våre og ikke trenger å ta hensyn til hvordan andre kan eller vil reagere på hva vi sier til dem og hvordan vi snakker til dem (Turkle, 2011).

5. Avsluttende diskusjon

Denne studien har hatt som formål å belyse problemstillingen: *Hvordan påvirker en økt bruk av dating apper forhold og hvordan vi ser på forhold? Påvirker dating appene innledningen til forhold og mer generelt hvordan kjærlighetsforholdet blir vedlikeholdt? Kan dating appene ha en påvirkning på hvordan vi ser på oss selv?* Problemstillingen har blitt belyst gjennom analysekapitlene: Opprette, vedlikeholde og avslutte relasjoner, Geografi, klasse og kultur, Menn vs. Kvinner, refleksiv konstruksjon av intimitet. Intervjuene er analysert gjennom teoriene til Turkle, Bauman, Goffman, Giddens, Foucault og Hirschman.

5.1 Opprette, vedlikeholde og avslutte relasjoner

Relasjonene vi har til hverandre i dag har forandret seg gjennom tilgangen til andre som internett og dating appene har gitt oss. Hvor seriøst man tar dating appene er forskjellig fra person til person siden alle har sine personlige grunner til å bruke dating appene. Noen er bare ute etter oppmerksomheten som kommer med å bruke appene, og andre er ute etter å treffe noen de kan starte ett forhold med. Noen kan også bare være ute etter noen å snakke med, eller være ute etter korte og uforpliktende forhold.

Selv om man går inn på appene med en intensjon eller motivasjon, er dette noe informantene mente at kan forandre seg. Man kan skifte mening etter at man har brukt appene, blitt kjent med dem og funnet ut hvordan man skal bruke dem. Mange går også inn med en viss kjennskap til dating appene siden man som oftest har hørt om dem gjennom venner eller lest om dem i ulike sosiale media og masse media.

Flere av teoretikerne som brukes i studien sier at vi bruker andre personer og forhold som vi bruker varer. Dette er noe dating appene støtter opp med tanke på hvordan de er laget. Vi kan «sveipe» oss gjennom flere mennesker på 10 minutter fra vår egen sofa, enn det vi noen gang hadde truffet gjennom en kveld ute på byen. Måten man vet at man er populær på er via hvor mange «matcher» man har, og for å få disse må man bli «likt».

Om appene kan påvirke forhold er interessant og se på, og noe som det er splittede meninger om. Noen mener at man ikke er påvirket av denne dating kulturen om man er i etablerte forhold. Noen mente at det alltid finnes noen med en fot inn og en fot ut av forholdet, og andre mener at det kan påvirke uansett. Hirschmans «exit, voice og loyalty» er sentralt her med tanke på at appene kan har gjort det lettere å gå fra ett forhold, siden tilgangen til nye partnere er lett tilgjengelig. Det kan på en side koste lite å gå ut av et forhold å treffe noen andre om man ikke trives i det, ikke har en felles lojalitet og gjerne mener at det vil koste en mer å

krangle om det som ikke stemmer. På samme tid som det kan ta lang tid å finne noen nye, og man kanskje må gjennom mange personer før man treffer noen det er verdt å investere tid og energi i. Alt i alt kan det virke som at dating appene har ført til at «exit» stiller sterkere og at «loyalty» stiller svakere. For at man skal gidde å bruke «voice» vil man gjerne være sikker på at om man investerer tid og krefter i å bruke «voice» vil det resultere i en endring. Hvis ikke kan det koste deg like mye å fikse det forholdet en har som å starte en ny relasjon med noen andre.

Dette samsvarer også med Baumans teori (Best, 2018), siden man alltid kan finne noen som er bedre. Dette kan være både positivt og negativt, ved at man gjerne ikke blir værende i forhold som ikke går noen vei. Samtidig kan det være negativt fordi ingen forhold er enkle og alle må jobbes med, om dette er vennskapsforhold eller kjærlighetsforhold. Da kan det gjerne være at man gir opp for lett i dag eller dømmer andre for raskt. Det kan også være at det ikke er forhold som nødvendigvis påvirkes mest, men innledningen til forhold, siden det kan være vanskeligere å satse på en person i dag når man har uendelig med valg.

Det er lett å treffe nye mennesker gjennom appene, og dette kan på mange måter være både positivt og negativt. Man har ofte den samme samtalen flere ganger med forskjellige personer fordi at man gjerne stiller mange av de samme spørsmålene for å bli kjent med andre. Avhengig av hvor aktiv man er på appene må man gjerne svare og spørre disse spørsmålene ganske mange ganger i løpet av kort tid. Det kommer frem at informantene synes at det kan være slitsomt å starte på nytt med nye personer og er en av tingene som er tungvint når det kommer til appene. Det kommer også frem at appene kan være altoppslukende, og at noen av informantene slettet appene når de ble lei og lastet dem ned igjen, man kan altså trenge pauser fra dem.

Appene og den virkelige verden kan også smelte sammen, selv om man treffer noen i virkeligheten, er det gjerne ikke sosialt akseptert og ta kontakt her, slik som den ene informanten fortalte. Informanten tok dating appene til hjelp for å forhåpentlig finne personen og ta kontakt via appen. Dette fordi at det kan være mer sosialt akseptert å ta kontakt med noen via en dating app siden det er det de er laget for. Man får også en pekepinn på at personen man er interessert i er interessert tilbake siden man ikke kan snakke sammen på appene før begge har «likt» hverandre. Denne siden av appen kan man se på som ganske positiv fordi man gjerne ikke hadde tatt kontakt med personen om appene ikke hadde fantes. Turkle trekkes også inn her siden hun snakker om at terskelen for å ta kontakt over internett ved å sende en melding er lav og man trenger ikke tenke over hvordan den andre personen kommer til å reagere på hva man

sier siden man ikke er ansikt til ansikt med personen. Som igjen gjør at denne måten å ta kontakt på føles tryggere for oss (Turkle, 2011).

Det kan også oppstå en slags konflikt på dating appene fordi at alle har sin motivasjon eller grunner for å bruke dem. Noen er ute etter å møte noen å starte langvarige og seriøse forhold med, andre er ute etter korte intime relasjoner, og noen vil bare ha noen å snakke med. De fleste oppgir også hva de ser etter og noen gjør ikke det, som kan gjøre at man kan komme opp i situasjoner hvor man skal møte noen og forventer at dette er en date og ikke noe mer, mens andre har forhåpninger eller forventninger om at møtet skal lede til sex.

Dating appene blir ofte fremstilt som «hook up» apper både i masse media og av brukerne. Mange er der for å finne noen å date, men samtidig er det mange som er på dating appene bare for å ha det gøy og ikke finne noe seriøst. Noen er på appene for å komme over noen andre og andre er der bare for å ha noen å snakke med. Men som det kommer frem i intervjuene er det også mange som skifter mening om appene når de har brukt og blitt kjent med hvordan appene fungerer. Og selv om en person kan ha en opplevelse av appene kan andre eller ha en annen opplevelse av dating appene.

Alder kan også spille inn når det kommer til hvilke typer forhold man er ute etter. Når man er ung har man gjerne ikke en plan for hva man kommer til å gjøre eller hvor man kommer til å være langt inn i fremtiden. Det kan da være at man ikke ønsker å binde seg til noen og finne ut hva man selv vil først. Her vil korte og uforpliktende forhold passe bedre siden disse er lette å avslutte når man ikke ønsker forholdet lengre. Unge i dag ser gjerne også på kjærlighet og hva som går inn under kjærlighet forskjellig fra hva man gjorde før ifølge Bauman, som kan være med på å forklare hvorfor unge ikke nødvendigvis går inn i langvarige og seriøse forhold (Bauman, 2003).

Etter hvert som man blir eldre får man som regel mer og mer kontroll på hva det er man ønsker å gjøre, hvor det er man ønsker å bo og liknende, som kan gjøre at man ønsker noe mer enn disse korte og uforpliktende forholdene. Det kan også være at venner og bekjente rundt en begynner å slå seg ned i seriøse forhold og at man begynner å ønske dette selv også. Eller at det begynner å bli mindre sosialt akseptert å date rundt og at man gjennom selvadministrering begynner å se etter et mer seriøst forhold på denne måten. Dette kommer også frem i intervjusammenheng, hvor en av informantene nevner at når de rundt deg begynner å få hus og barn så ønsker man selv kanskje å være på samme sted som dem, og da er det gjerne ikke like interessant å være på appene lengre. Hvor Foucaults Panoptikon teori kan virke forklarende i og med at vi sanksjonerer oss selv for å oppføre oss på en måte som er godtatt av samfunnet rundt (Foucault, 2008).

5.2 Geografi, klasse og kultur

Geografi, klasse og kultur kan se ut som ikke spiller en stor rolle for informantene. Men sett sammen med yrke kunne klasse ha en liten påvirkning, og var noe kvinner la mer vekt på enn menn. Yrke ble ofte sett på som en trygghet om dette ble oppgitt i profilen, og man har gjerne en viss ide om hvilke typer personer man ønsker å være sammen med. Og «sveiper» gjerne på appene med dette i bakhodet. Selv om man kan møte andre klasseløst på dating appene, vil egne preferanser spille en rolle, hvor klasse i seg selv ikke er så viktig men yrke er det, og yrke kan være en indikasjon på klasse. En av informantene nevner for eksempel at om noen har oppgitt på profilen at de jobber i butikk eller har «livets harde skole» i «bioen» ville dette være noen hun ikke hadde «likt» siden at dette blant annet viste mangel på ambisjoner. Sammen med dette kan man kanskje også knytte at man også har en livsstil som en lever eller ønsker å leve. En potensiell partner er gjerne da nødt til å ha en viss livsstil som er på samme nivå eller bedre enn en selv. Klasse og yrke kan gjerne også spille en rolle selv for informantene som mente at dette ikke spilte en rolle. En av informantene tar opp at vi har skjemaer og en slags stereotypisering som vi bruker for å finne ut av hvilken klasse andre hører til. Noe vi kan finne ut av ved å se på hvordan andre kler seg, hvilke bilder de legger ut og hvordan andre ordlegger seg i «bioen». Da kan gjerne klasse spille en rolle selv om man ikke er klar over det selv.

Geografi og kultur på sin side spilte lite til ingen rolle, og en av informantene trekker også frem at hun kjente flere som hadde reist for å treffe noen de hadde møtt på dating appene. Dette er gjerne noe som sier oss hvor mye man er villige til å legge i et potensielt forhold, og hvor lite geografiske grenser spiller i dag i forhold til hvor en potensiell partner kan befinne seg. Alt i alt er tendensene at klasse, geografi og kultur ikke spiller en rolle, men det er ikke så rett frem. Yrke virkes å legges stor vekt på når det kommer til hvem man velger å starte relasjoner med, både fordi at det er en indikasjon på ambisjon, og kan være en trygghetsfaktor om man legger dette til profilen. På samme tid som at yrke er en indikasjon på klasse, og noe vi også kan observere på andre måter.

5.3 Menn vs. Kvinner

Det kommer frem at det kan virke som menn er det kjønnet som er mest ute etter de korte og uforpliktende forholdene. Kvinner ønsker også disse forholdene, men ut ifra intervju materialet kan det virke som det er en større andel menn som er ute etter dette. Dette kan sees i lys av Giddens siden menn lenge har hatt muligheten til å utføre og bestemme over egen seksualitet. Menn har hatt forbilder som Casanova og James Bond, som er kjente kvinnebedårere, hvor

kvinner historisk ikke har hatt de samme forbildene (Giddens, 1992). Dette er holdninger og kultur som fremdeles henger litt igjen, selv om kjønnene har blitt mer og mer likestilte også på dette området.

Det kommer også frem i intervjuene at dette henger igjen, hvor det blir sagt at hvis man som kvinne har mange seksuelle partene er ikke dette alltid sett på som noe positivt. Dette er holdninger som varierer, hvor noen ikke bryr seg om dette og det kan virke som noen gjør. Her kan dating appene spille en positiv rolle når det kommer til seksuell frigjøring. Avtaler man å møte noen fra disse appene er det bare en selv og de man møter som i utgangspunktet vet om møtet, før dating appene var dette mer tydelig. Hvis man tar med seg, eller går hjem med noen fra byen vet som regel de du er ute med om det. Møter man noen fra en app vet ikke andre noe mer enn det man selv velger å fortelle, og mange vil nok gjerne ikke bry seg siden de selv bruker eller har appene og går på dater gjennom appene. Man har gjerne også mer kontroll på situasjonen når man går på en date siden man har muligheten til å sjekke personen man skal møte på andre sosiale media, blant annet for å finne ut om de er den de utgir seg for å være.

Siden kvinner som regel er ute etter mer seriøse forhold enn menn kan det også tenkes at kvinner er mer selektive når det kommer til hvem de velger å «like». Uansett hvilken relasjon kvinner er ute etter kan det virke som at de har sjansen til å være kresne fordi det kan se ut som kvinner også får flere «likes» enn menn, noe også Anzari og Klinenberg kommer frem til i sitt arbeid. Noe som støtter og strider imot det Giddens skriver om at det i den plastiske seksualiteten er en kjønnet relasjon til erotikk (Hawkes, 2007). Det som støtter opp er at flere menn er ute etter uforpliktende forhold. Og det som strider imot er at det kan se ut som kvinner har mer makt enn menn når det kommer til valget av hvem de velger å ha relasjoner med. Kvinner har grepet sjansen de har gjennom den plastiske seksualiteten og kan være Casanova på nesten lik linje med menn, men står i fare for å dømmes for dette av andre.

5.4 Refleksiv konstruksjon av intimitet

Man sitter trygt bak en skjerm når man tar kontakt med andre og dating appene kan da være at passer ekstra godt for personer som er sjenerte, men også bra for personer som er utgående. Dating appene er derfor en arena hvor det kan kjennes tryggere å flørte, men er også en arena hvor dette er forventet, siden appene er laget for å komme i kontakt med andre.

Påvirkningen appene har på forhold er en ting, og påvirkning appene har på oss når det kommer til selvtillit og selvfølelse er en annen. Brukerne av dating appene kan oppføre seg annerledes på appene enn de ville ha gjort i virkeligheten og si ting som de gjerne ikke hadde

gjort om man møtte noen ansikt til ansikt. Man er nødt til å promotere seg selv og gi fra seg ett inntrykk som gjør at man får god respons, med tanke på at målet er at andre skal like deg, slik at man oppnår flest mulig «matcher».

Goffman og inntrykksstyring er en stor del av dating generelt fordi man ønsker at den man potensielt skal date, skal se på en på en bestemt måte. Noe som blir enda mer klart gjennom dating appene siden førsteinntrykket av bildene og «biografien» din har alt å si på om man får en «like» eller ikke, og om man vil få en sjanse til å snakke med noen. Når man har snakket med noen på en dating app kan overgangen til å møte noen i virkeligheten være både lett og vanskelig. Lett fordi man har en ide om hvordan personen er på forhånd før man møtes og man kjenner hverandre til en viss grad. Vanskelig fordi at man gjerne har fremstilt seg selv som mer pratsom, utgående eller attraktiv enn det man er i virkeligheten. På en annen side kommer det frem i intervjumaterialet at de fleste er klar over at de fleste utgir seg for å være bedre versjoner av seg selv, og stiller seg kritiske til den informasjonen de får. Noe Turkle også trekker frem i sin studie (Turkle, 2011).

Er man sjenert kan det også være enklere å treffe andre personer over dating appene. Man sitter trygt bak en skjerm og dette kan gjøre det lettere å ta kontakt med noen man ikke kjenner, noe også Turkle trekker frem i sin studie (Turkle, 2011). For disse personene vil dating appene være en god arena for å ta kontakt med andre siden det kan være vanskelig å gjøre dette i virkeligheten, spesielt når det kommer til flørting. Også Goffmans inntrykk styring og dramaturgiske perspektiv er relevant her, siden man kan utgi seg for å være mer utgående, morsom, spennende og liknende enn hva man egentlig er.

Om man får lite eller mye likes har også en påvirkning på oss. Får man mange «likes» og «matcher» kan dette være ett signal på at andre finner oss attraktive eller liker oss. Får vi lite «likes» og «matcher» kan dette være ett tegn på at man ikke er bra nok, attraktiv eller spennende nok. Vi kan da påvirkes i både positiv og negativ retning. Vi blir også fysisk påvirket av å få «likes», noe som gjelder for alle sosiale medier. Turkle skriver at liker klikkene og meldingene vi får er en kilde til dopamin, noe som betyr at vi fysisk føler oss bedre når vi er i kontakt med andre og mottar disse liker klikkene (Turkle, 2011).

6. Refleksjon- Extended Case metode

Jeg har brukt extended case metode i studien, her skal det spesielle kunne forklare det generelle. Ut ifra det spesielle som kommer frem i intervjumaterialet, skal jeg derfor kunne si noe om generelle forandringer når det gjelder intimitet og kjærlighetsrelasjoner. Vi tar utgangspunkt i mikronivået ved å intervjuere personer fra en gruppe, her personer i aldersgruppen 18-30 som er brukere av dating apper. For å kunne bruke og forstå materialet på et makronivå ut ifra teoretiske perspektiver for å kunne si noe om de fenomenene som kommer opp. Meningene som kommer frem i intervjuene skal derfor kunne si noe om kjærlighetsinstitusjonen og gjerne også diskursen rundt kjærlighet. Man kan også diskutere om man kan generalisere på dette grunnlaget, og det mener jeg at man kan. Flere av informantene hadde gjort seg mye av de samme erfaringene, og mye av informasjonen gikk igjen i flere av intervjuene. Til en viss grad kan man derfor generalisere ut ifra hvordan appene blir brukt, og om utviklingstendensene når det kommer til intimitets og kjærlighets relasjoner i dag. På samme tid kan man ikke se bort ifra at om man hadde fokusert på en annen aldersgruppe, yrke, eller gjennomført studien i ett annet land at disse personene kan ha andre erfaringer og meninger.

Teoriene brukt i studien har passet godt og hjulpet med å analysere funnene fra datamaterialet, og har gitt grunnlag for å kunne forklare funnene i en videre kontekst. Dating appene er ett sosialt media på lik linje med for eksempel Instagram og Facebook, bare at dating appene har ett annet formål. Turkles teori fungerte godt til å forklare hva som ligger bak hvordan vi bruker dating appene og hvorfor det er lettere å ta kontakt med personer man ikke kjenner over internett. Goffman og Foucaults teorier er nyttige for å forklare hvordan man bygger opp en identitet og personlighet på internett. Og hvordan man blir påvirket av å hele tiden dømmes og dømmes av andre, samt hvordan man styrer og forandrer seg selv etter hva som virker å være akseptert. Hirschman's teori fungerte godt til å forklare tendenser til hvordan forhold fungerer i dag og hvilken påvirkning dating appene kan ha. Giddens og Baumans teorier var på sin side gode til å forklare relasjonene mange er ute etter og hvorfor man ønsker disse relasjonene.

I kapittelet «opprette, vedlikeholde og avslutte forhold» er Bauman sentral når det kommer til at man gjennom bruken av appene begynner å se på personer og forhold nesten som ting. Dating appene gjør det like lett å treffe nye mennesker som det er å shoppe etter en ny genser, man går inn på appen og leter etter det man vil ha. Er man ikke interessert lenger kan man slette «matchen». Hirschman's begreper forklarer hvordan appene kan ha en påvirkning på forhold, det kan være lettere å «exit» relasjoner i dag, og man kan tenke seg at dating appene

har svekket «voice» og «loyalty» noe. Men at dette kan være noe som spiller en større rolle i begynnelsen av relasjonen, og mindre når relasjonen er etablert.

Å nå ut til så mange mennesker som man kan gjennom appene er både positivt og negativt. Det kan være lettere å møte noen, men det kan også være en slitsom måte å date på siden man må snakke med mange og starte flere relasjoner før man gjerne finner noen man synes er interessante. Det kan også være at dette er tendenser som ikke stemmer, eller ville ha vist seg å være forskjellige om jeg hadde intervjuet en annen gruppe personer, gjerne som er eldre. Siden brukerne er unge og vokst opp i en tid hvor intimitet og kjærlighet kanskje sees på forskjellig fra hvordan det sees på av noen som er eldre. Det er varierende hvilke relasjoner man er ute etter, useriøse, seriøse eller bare noen å snakke med. Brukerens motiver kan også endres etter hvert som man bruker dating appene. Man blir gjerne bedre kjent med dem, eller man finner ut at man ønsker en annen relasjon enn det man har lett etter. Appene er også en arena hvor sjekking er lov, og forventet, hvor man har få av disse arenaene i det virkelige liv. Alder kan også påvirke hvilke relasjoner man er ute etter. Er man ung er man gjerne ikke ute etter å ha de mest seriøse relasjonene. Etter hvert som man blir eldre og de rundt deg begynner å slå seg ned og ens prioriteringer forandrer seg, kan dette også gjøre at en selv endrer hvilke relasjoner en ønsker og ønsker mer seriøse relasjoner.

Når det kommer til «Geografi, klasse og kultur» virker dette å spille liten rolle i dating prosessen gjennom appene. Klasse virker å spille en liten rolle siden det kan virke som det er tendenser til at yrke spiller en rolle, og yrke kan være en indikasjon på klasse. Man kan treffe personer gjennom dating appene man aldri hadde truffet uten, og informantene tar opp at mange også reiser for å treffe en date, noe som er en tendens til at geografi betyr lite. Samtidig har man sjansen til å velge ut de personene som har yrker som de selv mener er gode nok, siden yrke også kan være en indikasjon på livsstil. Man har gjerne ett bilde av hvem man ønsker å være sammen med, samtidig at det trekkes frem at yrke også er en indikasjon på hvilke ambisjoner man har. Det å oppgi hvilket yrke man har var også en slags trygghet. Men var noe de kvinnelige informantene la mest vekt på, og de mannlige ikke la noe vekt på. Det kan godt være at dette ikke er like viktig for alle kvinner, og at det finnes menn som også vektlegger dette.

I «Menn vs. Kvinner» kan man lese at dating appene gjerne har hatt en positiv påvirkning på kvinners seksuelle frigjøring. Og at kvinner i dag står like fritt som menn til å være i de relasjonene de ønsker, men at det fremdeles er noen som dømmer kvinne for å leve på denne måten. I intervjuene kommer det også frem at kvinner får flere «likes» enn menn, noe som gir kvinner muligheten til å være kresne når det kommer til valg av partner uavhengig relasjon de er ute etter. Kvinner er gjerne også mer kresne i dag på valg av partner siden kjønn

i dag er mer likestilt. Hva slags relasjoner man er ute etter spiller også en rolle siden intervjuene viser tendenser til at kvinner flest gjerne er ute etter noe mer seriøst og menn er ute etter relasjoner som er useriøse. Det finnes selvfølgelig også tilfeller som er omvendt, men på generell basis kan det virke slik.

I «refleksiv konstruksjon av intimitet» kommer det frem at selvtillit og selvfølelse påvirkes også i stor grad både positivt og negativt gjennom appene. Får man mye oppmerksomhet kan dette være en indikasjon på at man er bra nok eller attraktiv nok. Får man lite oppmerksomhet kan dette være ett tegn på at man ikke er bra nok. Men appene kan fungere godt for personer som er sjenerte og ikke så utgående, siden det er trygt å sitte bak en skjerm, og man er beskyttet fra andres reaksjoner på at man tar kontakt. Dette er noe som kan oppleves forskjellig fra bruker til bruker, dette er generelle tendenser som kommer frem i mitt materiale, men det trenger ikke være slik for alle brukere.

Studien har altså trukket frem mange viktige vinklinger og hadde man hatt plass kunne man gjerne ha trukket inn enda flere. Selv om funnene i materialet stemmer for det utvalget som er valgt i studien trenger det ikke å være slik for alle. Men studien viser til tendenser for hvordan dating appene oppleves og brukes. Tendensene man ser i studien kan også være forskjellige for tendenser i andre land, siden dating kulturen her er forskjellig fra hvordan dating kulturen er i for eksempel Italia eller USA. Man kunne også gjerne ha gått mer i dybden på noen av temaene ved å fokusere intervjuene, Om dette er på forskjeller innad i hvordan kjønn bruker appene, eller bare fokusert på hvordan dating appene påvirker oss. Men da hadde man ikke kunne oppnådd ett sammenhengende bilde som forklarer dating apper og bruken av dem fra forskjellige sider.

Dating er også noe ikke alle er like komfortable med å snakke om, og som er forskjellig fra person til person. Selv om spørsmålene i intervjuene var åpne og dette var noe som var vektlagt fra min side, kan spørsmål som er greit for noen å svare på føles personlige for andre. Men jeg sitter ikke igjen med følelsen av at informantene fant spørsmålene ubehagelige, og de ble i tillegg informert at de kunne si ifra om de ikke ønsket å svare på noe. Det at jeg har intervjuet både kvinner og menn i studien og jeg selv er kvinne, kan ha hatt en påvirkning på hvor åpne informantene var, selv om det ikke fremstod slik for meg.

Videre forskning som kan gjøres på feltet er at man kan bruke både kvalitativ og kvantitativ metode. Da kan man få svar på brede tendenser og man kan gå mer dybden på det som vekker interesse. Man kunne også gå inn på hvilken risiko det er som er knyttet til å bruke dating appene og knytte dette opp mot Beck og risikosamfunnet. Siden man ofte møter personer i god tro på hvem de er, og det har vært flere saker i media hvor en av disse møtene har endt i

at noen blir svindlet eller i verste fall drept. Man kan også få inn flere aldersgrupper og gjerne sammenlikne dem, med tanke på at dating appene også har begynt å bli populære blant de som er eldre enn målgruppen. Livene våre blir samtidig mer og mer digitale og dating apper som tema kan komme mer og mer i fokus av forskning. Siden dette er en stor del av hvordan vi treffer andre mennesker i dag, og en måte som gjør at vi har tid til å treffe andre med tanke på den konstante tidsklemma de fleste sliter med.

Informantene ble også spurt om dating appene har kommet for å bli, og de svarte alle at det var noe de trodde, gjerne ikke i samme form siden de er nødt til å utvikle seg. Dating har alltid vært i forandring, som vist tidligere i oppgaven. Man har hatt kontaktannonser, dating på nettsider og til slutt nå på apper som vi har med oss til enhver tid på mobiltelefonene våre.

Mann1:

Nei, jeg tror nok de har kommet for å bli ganske lenge, det eh virker hvert fall sånn at det blir bare mer og mer populære og det er bare flere og flere folk som bruker dem i både alle alders grupper, både eldre og yngre så jeg føler egentlig at eh dating apper er en, har blitt en ganske naturlig del av hverdagen til mange folk og at det kommer til å fortsette å være det

Kvinne1:

Ehm jeg tror egentlig at de har kommet for å bli folk kommer alltid til å være ensomme, kom- folk kommer alltid til å ville ha ett ligg, folk kommer alltid til å vill ha bekreftelse, eh det kan være at akkurat disse appene ikke kanskje tinder eller noe sånt dør ned, men det kommer til å komme noe liknende, folk kommer til å ville trenge det i fremtiden

Hvordan vi dater vil også fortsette å forandre seg naturlig, og går gjerne igjen gjennom en forandring i dag med tanke på Covid 19 pandemien som førte til mange nye begrensninger i hvordan vi kan forholde oss til andre. Man må overholde visse avstandsregler og situasjonen kan ha gjort det vanskeligere å møtes, og mange av dating appene jobber i dag med å legge til video chat som en funksjon som kan brukes istedenfor å gå på dater i virkeligheten (Rogers, 2020). Hvilke relasjoner vi velger å innlede har gjerne også forandret seg gjennom pandemien. Mange har gjerne kjent seg ekstra ensomme og alene, hvor dating appene kan ha vært til god hjelp og de velger gjerne å fokusere på langvarige relasjoner. Andre har gjerne funnet ut at de trives best alene og ikke ønsker noen annet enn korte og uforpliktende forhold.

7. Konklusjon

Man har forskjellige motiver for å bruke dating appene, disse kan være at man ønsker noen å snakke med, man ønsker uforpliktende eller forpliktende forhold, bedre selvtillit eller å komme seg over ett forhold. Problemstillingen til studien er: *Hvordan påvirker en økt bruk av dating apper forhold og hvordan vi ser på forhold? Påvirker dating appene innledningen til forhold og mer generelt hvordan kjærlighetsforholdet blir vedlikeholdt? Kan dating appene ha en påvirkning på hvordan vi ser på oss selv?*

Hvordan dating appene påvirker forhold og hvordan vi ser på dem er at forholdene gjerne er enklere å gi opp i dag. Man har andre alternativer lett tilgjengelig og det kan koste lite å avslutte forholdet man er i for å starte på nytt med en annen person. Det trekkes også frem i studien at det ikke er etablerte forhold som påvirkes mest. Man påvirkes i innledningen til kjærlighetsforhold siden det kanskje kan være vanskeligere å satse å gi inn i ett forhold når man alltid kan finne noen som er mer attraktiv, snillere, bedre.

Appene påvirker også oss som personer, er man sjenert eller tilbakeholden i virkeligheten kan appene være en arena hvor det er lettere å komme i kontakt med andre. Man får gjennom appene en indikasjon på at personen man ønsker å snakke med allerede er interessert siden man har fått en «match». Det er også tryggere å ha tid på å finne ut hva man skal skrive og hvordan man skal ordlegge seg, noe man ikke har muligheten til i virkeligheten.

Dating appene kan også ha påvirket «makt» relasjonen mellom kjønnene, siden det kan virke som at kvinnene på en måte kan velge og vrake hvem de vil, siden kvinnene får flest likes. Kvinner er også ute etter uforpliktende forhold på samme måte som menn er, men står fremdeles med risikoen om å møte kritikk for samme oppførsel som menn utøver i større grad enn kvinner. Men appene kan også være med å skjule denne oppførselen eller gjøre det mindre stigmatiserende for kvinner, siden appene kan gjøre det vanskeligere for andre å dømme. Man selv har kontroll over hva man velger å fortelle andre, og denne måten å bruke appene for kvinner blir mer og mer vanlig.

Når det kommer til geografi, kultur og klasse kan det virke som at dette ikke spiller samme rolle lengre. Yrke på sin side virker å være viktig og det spesielt for de kvinnelige informantene. Siden yrke spiller en rolle kan dette også være en indikasjon på at klasse kan spille en liten rolle, med tanke på at yrke kan være en indikator på klasse.

Dating appene påvirker også direkte når det kommer til selvtillit og selvfølelse. Informantene mente at vi føler oss bra dess flere «matcher» og positive kommentarer vi får. Hvis vi får lite «matcher» og kommentarer som ikke er fullt så hyggelige, kan dette føre til at

vi ble negativt påvirket. Alle ønsker å bli likt, og dating appene gjør det veldig klart om man er attraktiv og spennende nok siden man kan tolke dette ut ifra hvor mange «matcher» man får.

Alt i alt er dating appene både positive og negative. De kan påvirke både forhold og oss selv direkte på både positive og negative måter. Dating appene er på mange måter hva man selv gjør det til. På mange måter har nok appene gjort det lettere for mange å date i en hverdag preget av mangel på tid, og man kan ha de motivene til å bruke appene som man selv ønsker, om dette er for å komme over ett forhold, eller bare bruker dem for tidsfordriv. Man kan også bli heftet på appene, siden vi får en fysisk reaksjon og føler seg bra når man er i kontakt med andre og får liker kikk.

Mine funn stemmer også overens med funn andre har hatt i sin forskning. Jeg kan trekke linjer tilbake til Chan som finner at man ofte har mer enn en grunn eller motiv for hva man bruker appene til, og grunnene forandrer seg gjerne ofte. Noe som også kommer frem i Chans studie som er skrevet om i innledningen (2017, s. 247). Brukerne av appene kan også forandre profilen om man får dårlig respons, ved å legge til eller slette informasjon, som også var noe Ward fant i sin studie (2017, s. 1651-1652).

Litteraturliste

Albury. K, Burgess. J, Light. B, Race. K og Wilken. R. (2017) Data cultures of mobile dating and hook-up apps: Emerging issues for critical social science research. Sage journals. Tilgjengelig fra: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2053951717720950> (Hentet: 27.09.2019)

Bauman, Z. (2003) Liquid love: on the frailty of human bonds. Cambridge: Polity press

Best, S. (2018) Liquid Love: Zygmunt Bauman's thesis on sex revisited. Sexualities. Doi: 10.1177/1363460718795082

Burawoy, M. (2002) The extended case method. Sociological theory, 16(1), s. 4-33. Doi: 10.1111/0735-2751.00040

Cederkvist, V. (2019) Forfatter: Jeg ble liggende å sjekke mobilen hele natten, NRK, 31. 01. 2019. Tilgjengelig fra: https://www.nrk.no/kultur/forfatter_-_jeg-ble-liggende-og-sjekke-mobilen-hele-natten-1.14382596 (Hentet: 19.05.20).

Chan. S (2017) Who uses dating apps? Exploring the relationships among trust, sensation seeking, smartphone use, and the intent to use dating apps based on the integrative model. Science Direct. Tilgjengelig fra: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0747563217301346> (Hentet: 27.09.2019).

Duguay,S. (2017) Dressing up Cinderella: interrogating authenticity claims on the mobile dating app Tinder. Information, communication & society, 20:3, 351-367, DOI: 10.1080/1369118X.2016.1168471

Dunford, R. og Su, Q. og Tamang, E. og Wintour, A. (2014) The Pareto Principle. The Plymouth Student Scientist, 2014, 7(1), 140–148. Doi: 10.4135/9781412950596.n394

Dvergsdal, Henrik: *app i Store norske leksikon* på snl.no. Tilgjengelig fra: <https://snl.no/app> (Hentet: 6. mai 2020)

Foucault, M. (1995) Discipline and punish, the birth of the prison. New York: Random House

Foucault, M. (2008). "Panopticism" fra "Discipline & Punish: The Birth of the Prison". *Race/Ethnicity: Multidisciplinary Global Contexts*, 2(1), 1-12. Hentet fra: https://www.jstor.org/stable/25594995?seq=1#metadata_info_tab_contents (Hentet: 29.04.2020)

Giddens, A. (1992) *Sexuality, Love & Eroticism in modern societies*. Cambridge: Polity Press

Goffman, E. (1959) *The presentation of self in everyday life*. Bantam doubleday dell publishing group

Hawkes, G. (2007) Plastic sexuality. *The Blackwell encyclopedia of sociology*. Doi: 10.1002/9781405165518

Hirschman, A. (1980). "Exit, Voice, and Loyalty": Further Reflections and a Survey of Recent Contributions. *The Milbank Memorial Fund Quarterly. Health and Society*, 58(3), 430-453. doi:10.2307/3349733

Kvale, S og Brinkmann, S. (2015) *Det kvalitative forskningsintervju*. 3. utgave. Oslo: Gyldendal Norsk forlag

Mitchell, H., Owen, S., Gerber, L. (2017) Liquid love? Dating apps, sex, relationships and the digital transformation of intimacy. *Journal of sociology*, 53(2), s. 271-284. Doi: 10.1177/1440783316662718

Rogers, J. (2020) Video chat is shaking up dating apps, but will it still thrive after isolation, *Forbes*, 04.04.2020. Tilgjengelig fra: <https://www.forbes.com/sites/jackrogerseurope/2020/04/04/dating-while-isolating-how-video-chat-is-shaking-up-the-industry/#59d0122311d4> (Hentet: 19.05.20)

Silverman, D. (2014) *Interpreting qualitative data*. London: Sage Publications Ltd

Smith, E, D. (2005) *Institutional ethnography: A sociology for people*. Oxford: AltaMiraPress

Sommer, L. (2018) Tinderella. Tilgjengelig fra: <https://stayhipp.com/glossary/what-is-a-tinderella/> (Hentet: 10. april. 2020)

Sundberg, K. (2019) Master- og doktorgrader: Kvinner tar snart igjen menn. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/master-og-doktorgrader-kvinner-tar-snart-igjen-menn> (Hentet: 04.05.20).

Van Den Berghe, L.P. (1960) Hypergamy, Hypergenation and Miscegenation: Human Relations, 13(1): s. 83-91. Tilgjengelig fra: https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/001872676001300106?casa_token=FVnqBneJ8sYAAAAA:XBXVnQq9S7_W5P7J0j6bg8LY_YkJdALE07LDE-YIWC5bg7eeuWSKF3FQ6DLHCBpS-AH7tmnJTHHvcCc (Hentet: 04.05.2020)

Ward, J (2017) What are you doing on Tinder? Impression management on a matchmaking mobile app, Information, Communication & Society, 20:11, 1644-1659, DOI: 10.1080/1369118X.2016.1252412

Wills, T, M. (2011) Exit, Voice, Loyalty, Revisited. Public Integrity, 13(3), s. 239-252. Doi: 10.2753/PIN1099-9922130304

Vedlegg

Vedlegg 1: Informasjonsskriv og samtykkeskjema

Vil du delta i forskningsprosjektet

”Media og dating”?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å finne ut om dating apper har noen påvirkning på forhold, hvordan vi møter andre og hvorfor vi bruker dem. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med prosjektet er å se nærmere på bruk av dating apper og hvordan disse blir sett på i dag og også hvilken påvirkning disse kan ha på forhold i dag og hvordan man møter potensielle partnere. Dette er en masteroppgave og intervjuet skal bare brukes i denne sammenheng og skal ikke brukes til andre formål, og opptaket skal slettes etter intervjuet er transkribert.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Sosiologisk institutt ved Universitetet i Bergen er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Utvalget er trukket ut fra kriterier om at det er stor sjanse for at de har hørt om eller selv brukt dating apper. Derfor vil hovedpopulasjonen være mellom 18 og 30 år, og det er 10 til 12 personer som får henvendelse om å delta.

Det er hentet inn informasjon fra eget nettverk for å komme i kontakt med informanter og har derfor fått kontaktinformasjon som blir slettet etter intervjuet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Det det innebærer for deg å delta er et semistrukturert intervju bestående av åpne spørsmål som vil omhandle bruk av dating apper og hvilke tanker man har rundt denne bruken. Vi vil ikke spørre direkte om din seksuelle legning, men dersom du ønsker å dele slike detaljer ber vi om tillatelse til å behandle disse opplysningene. Intervjuet vil bli tatt opp på opptak for så å transkriberes og opptaket vil da bli slettet.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykke tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle opplysninger om deg vil da bli anonymisert. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Det er jeg Charlotte Mikalsen og veileder Atle Møen som har behandlingsansvar. Navn, kontaktinformasjon, eller annen type informasjon som kan si noe om hvem du er kommer til å bli slettet og ikke lagret noen sted etter at intervjuet er gjennomført, samtidig som at transkriberingen vil bli anonymisert, og personopplysninger ikke kommer til å bli tatt vare på.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg,
- å få rettet personopplysninger om deg,
- få slettet personopplysninger om deg,
- få utlevert en kopi av dine personopplysninger (dataportabilitet), og
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

NSD – Norsk senter for forskningsdata AS har vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Sosiologisk institutt ved UiB, Charlotte Mikalsen tlf: 46505110, Email: Charlotte.Mikalsen@student.uib.no. Veileder: Atle Møen, Mail: Atle.Moen@uib.no.
- NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, på epost (personverntjenester@nsd.no) eller telefon: 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Prosjektansvarlig
(Forsker/veileder)

Eventuelt student

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet [*sett inn tittel*], og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju [*sett inn aktuell metode, f.eks. intervju*]

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet, ca. [*oppgi tidspunkt*]

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 2: Intervjuguide

Intervjuguide

1. Kjenner du til noen dating apper?
2. Har du brukt dem selv og hvor mye/ofte?
3. Hvilke erfaringer har du med dating appene, positive, negative eller begge deler?
4. Er det noen anledninger det er mer vanlig å bruke disse appene enn andre? Hvis ja hva er disse anledningene (på fest, alene, i en gjeng med venner)?
5. Hvilke synspunkter har du på disse appene som fenomen?
6. Tror du at det er noe forskjell på å møte folk på nett og ansikt til ansikt?
7. Er det forbundet med tabu eller skam å bruke disse appene? Har kvinner og menn det samme forholdet til dette?
8. Er det forskjell på hvordan unge kvinner og menn bruker disse?
9. Hva er hovedhensikten med å bruke disse appene?
10. Tror du at man kan møte den store kjærligheten gjennom disse appene eller finne seriøse forhold?
11. Hvis man bestemmer seg for å melde seg inn i en eller flere av disse appene hva tror du det er som avgjør hvilken eller hvilke apper man velger?
12. Hvordan treffes man gjennom disse appene? Kan det være noen farer tilknyttet bruken av disse appene (personer er ikke hva de utgir seg for å være, trolling, personer som ikke takler avslag osv)?
13. Er det forskjell på type apper og aldersgrupper?
14. Har dere inntrykk av at det er seriøst, at man kan treffe noen på appene?
15. Hvilke hensikter har man når man bruker appene?
16. Har man inntrykk av at kvinner og menn legger ut ulik type informasjon om seg selv, bilder/bio for eksempel?
17. Kan disse appene være med på å påvirke brukerne av appens selvbylde, om man får lite likes og matcher for eksempel?
18. Tror du/dere at appene fører med seg noe positivt når det kommer til seksuell frigjøring for kvinner?

19. Hva er forskjellen på hvordan man ser på disse appene i dag og hvordan man så på dem når de kom, tinder i 2012 og nettdating ble vanlig for alle?
20. Har disse appene en påvirkning på forhold i dag eller hvordan man ser på forhold? Hvis ja hvilken påvirkning, positiv negativ? Kan de ha en påvirkning i det hele tatt?
21. I og med at appene er veldig lette å melde seg inn i og bruke, og man med en gang for tilgang til ganske mange mennesker, tror du dette kan føre til at mange kan slite med å gå inn i forhold, og hvis de er i forhold ville fortsette å bruke appen i frykt for å gå glipp av noe som kan være bedre?
22. Tror du sosiale bakgrunner har noe å si som utdanning eller jobb når man swiper?, hvilke karakteristikk tror du man søker etter?
23. Gjør appene det lettere for personer å møtes og bli sammen over sosiale grenser som høyere utdanning og lavere utdanning ?